

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίγια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἐριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 42ος

Ἀθῆναι, 11 Μαΐου 1935

Ἔτος 57ον.—Ἀριθ. 24

Ο ΑΙΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἕνας λυγρὸς τὴν ἐπνίξε. Λυγρὸς χαρὰς ἢ φόβου; Κι' αὐτὴ ἡ ἴδια δὲν ᾔξερε. Φυσικὰ οὔτε δοκίμασε κἄν νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὴν μεγάλην πόρ-
τα τοῦ κήπου πού τὴν ὦρα ἐκείνη ἀσφαλῶς θὰ ἦταν κλειδωμένη. Θυ-
μόταν ὅμως πῶς μιὰ μέ-
ρα εἶχε παρατηρήσει ἕ-
να μεγάλο ἀνοιγμα στὸ
φράκτη πού περιτριγύρι-
ζε ὁλόκληρο τὸ πάρκο.
Θὰ ἐπιχειροῦσε λοιπὸν
νὰ περάσῃ ἀπ' ἐκεῖ.

Ὡς ἕνα τέταρτο τῆς
ὥρας καὶ περισσότερο
περπατοῦσε ἀκολουθών-
τας τὰ σύνορα τοῦ κτή-
ματος, καὶ διπλασίασε
τὴν προσοχή της ὅταν
τελείωσε ἡ γρίλλια κι'
ἄρχισε ὁ φράκτης. Δὲν
γίνεται, τὸ θυμόταν πολὺ
καλὰ, τὸ ἀνοιγμα αὐτὸ
ὅπῃ ῥχε!

Μὲ μεγάλη της χαρά,
βότρε ἀπὸ ἀρκετὲς ἀ-
καρπες ἔρευνες, ἀνακά-
λυψε ἐπιτέλους ἕνα ἀ-
νοιγμα ἀνάμεσα στὰ κλα-
διά. Τὸ ἀνοιγμα αὐτὸ
δὲν ἦταν βέβαια πολὺ μεγάλο, μὰ
ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ περάσῃ ἀνάμεσά
του ἡ μικροκαμωμένη Μαρία-Ρόζα.

Ἐβγαλε κι' ἄφησε χάμω τ' ἄσπρο
της καπέλλο πού θὰ τὴν ἐμπόδιζε
δίχως ἄλλο. Ὑστερα χώθηκε μέσα
στὸ ἀνοιγμα, προσέχοντας νὰ μὴ σχι-
σθῇ πάλι ἀπ' τ' ἀγκάθια. Ἐπειδὴ
ἦταν εὐλύγιστη καὶ λεπτοκαμωμένη
κατόρθωσε νὰ περάσῃ χωρὶς μεγάλη
δυσκολία κι' ἔπεσε μαλακὰ στὴ χλόη
πού πλαisiώνε τὸ φράκτη ἀπὸ τὸ
μέσα μέρος.

Ἐπιτέλους βρισκόταν στὸ Ναθάιγ!
Νὰ ἔδινε ὁ Θεὸς νὰ γίνονταν κι' ὅλα
τ' ἄλλα μὲ τὴν ἴδια εὐκολία.

Τρέχοντας σχεδὸν χώθηκε μέσα
στὶς σκοτεινὲς δεντροστοιχίες. Δὲν
θυμόταν πιά πῶς ἄλλοτε καὶ μέρα
μεσημέρι ἀκόμη, δὲν τῆς ἄρεσε κα-

Τώρα βρισκόταν μπρὸς στὴν εἴ-
σοδο

Τὸ θυρωρεῖο φαινόταν καθαρά· ἦ-
ταν κατάφωτο. Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἔ-
βγαине κι' ὁ θυρωρὸς γιὰ νὰ κλειδώ-
σῃ τὴν ἐξώπορτα.

Ἄν τύχει καὶ τὴν ἔβλεπε; . . Μὲ
τὴ σκέψη αὐτὴ βρέθηκε κιόλας ξα-
πλωμένη χάμω μπρούμυτα, σὰν στρα-
τιώτης μπροστὰ στὸν ἐχθρό. Ὅχι,
γιὰ καλὴ της τύχη δὲν τὴν πρόσεξε

«Τὸ φεγγάρι ἔλουζε τὸ τοπεῖο μὲ τὸ φῶς του καὶ ἀνάμεσα στὰ δέντρα ἔλαμπε ἡ λίμνη».
(Σελ. 271, στ. γ')

θόλου νὰ περνᾷ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔρημο
μέρος, ὅπου ἦταν μάλιστα καὶ μερι-
κὰ ἀγάλματα πού τῆς προσενοῦσαν
τρόμο. Ὅλους αὐτοὺς τοὺς φαν-
ταστικὸς φόβους τοὺς παραμέρι-
ζε τώρα μιὰ μόνη πραγματικὴ ἀνη-
συχία :

«Πῶς θὰ μπῶ μέσα;»

Πέρασε γλιστρώντας ἀπ' τ' ἀνθι-
σμένα παρτέρια καὶ γιὰ νὰ μὴ τὴ
δοῦν ἀνέβηκε γονατιστὴ τὴ μεγάλη
μαρμάρινη σκάλα, παίρνοντας ἑστὰ
τὸ ψηλὸ πεζούλι.

ὁ θυρωρὸς. Γιὰ τοῦτη τὴ φορὰ τὴν
εἶχε γλυτώσει. Μὰ συγχρόνως ἔχασε
καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐλπίδα πού εἶχε
γιὰ νὰ μπῇ ἀπ' ἐδῶ. Γιατὶ ὁ θυρω-
ρὸς προτοῦ νὰ κοιμηθῇ ἐκλείδωνε
τὴν πόρτα ἀπὸ μέσα

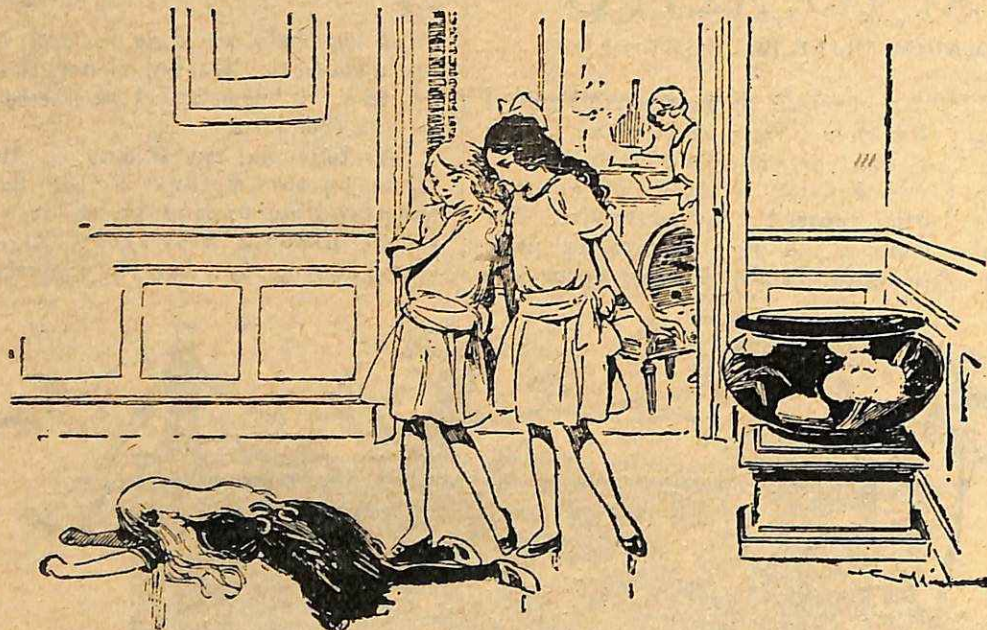
Ἡ Μαρία-Ρόζα ἀκολούθησε τὸν
τοιχο τῆς τάφρου, μὲ τὴν ἐλπίδα
μήπως μπορέσῃ ν' ἀνακαλύψῃ ὡς τὸ
τέλος κανένα τρόπο γιὰ νὰ μπῇ μέ-
σα. Ἀλίμονο, οὔτε ἀπ' τὸ παράθυρο
δὲ μπορούσε κἄν νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ
περάσῃ. Ἡ τάφος πού τριγύριζε τὸν

πύργο ήταν πολύ βαθειά και γεμάτη με νερό. Δεν υπήρχε άλλος τρόπος να την περάσει, παρά μόνο απ' την κρεμαστή γέφυρα.

Για μια στιγμή σκέφθηκε να καθίσει κάτω απ' τα φωτισμένα παράθυρα με την ελπίδα πως θ' αντίκρυζε ως το τέλος κανένα φιλικό πρόσωπο να του κάνει κανένα νόημα, να το στείλει να ειδοποιήσει τη θεία της. Σαν σκέφθηκε όμως καλύτερα, είπε πως έπρεπε να εγκαταλείψει αυτή την ιδέα. Ποιό φιλικό πρόσωπο λογάριαζε να βρει τώρα στο Ναβάιγ; Η θεία της ήταν άρρωστη, κατάκοιτη. Η Μαργαρίτα θα ταξίδευε τώρα για την Ολλανδία. Κι' όσο για τους υπηρέτες, πως μπορούσε να ξέ-

μιά άλλη που δεν τη χρησιμοποιούσε κανένας και γι' αυτό το λόγο έμενε κிடίας αψύλαχτη. Ήταν η πόρτα και η γεφυρίστρα που έβγαζαν στον πύργο της κρύπτης!

Με μεγάλη προσύλαξη τώρα η Μαρία-Ρόζα άρχισε να προχωρήσει περπατώντας κολλητά στον τοίχο της τάφρου. Παρ' όλο που σερνόταν με τα γόνατα, προχωρούσε ωστόσο αρκετά γρήγορα χωρίς να δίνει προσοχή στα χαλίκια και στα κλαδάκια που της πλήγωναν τα πόδια. Επιτέλους ύστερα από μια πορεία που της φάνηκε ατέλειωτη, έφθασε στη γωνία του κτιρίου απ' όπου ξεχώριζαν οι σκούροι τοίχοι του πύργου της κρύπτης.

«Στη μέση του διαδρόμου, κοιτόταν αναισθητή η Μαρία-Ρόζα...»

ρη ότι δεν ήταν κι' αυτοί όργανα του Ράσκιν;

Και τότε το δυστυχισμένο κοριτσάκι ένοιωσε να το κυριεύει και πάλι η απογοήτευση. Απ' όποια μεριά κι' αν στρεφόταν, δεν συναντούσε παρά εμπόδια που όρθωνονταν μπροστά της σαν πανύψηλοι τοίχοι. Δεν συλλογιζόταν καθόλου τον κίνδυνο που διέτρεχε εκείνη τη στιγμή, καθώς στεκόταν έτσι ακούνητη μπροστά στα φωτισμένα παράθυρα, όπου μπορούσαν εύκολάτα να την δουν. Τό κεφάλι της ήταν ολότετα άδειο και δεν έκανε τίποτε άλλο παρά να επαναλαμβάνει σαν αποβλακωμένη την ίδια φράση: «Τί να κάνω; Τί να κάνω;»

Έξαφνα τινάχτηκε. Τώρα θυμήθηκε πως, μολονότι στον πύργο δεν μπαινόβγαιναν παρά μονάχα απ' τη μεγάλη πόρτα, ωστόσο υπήρχε και

Δόξα σοι ο Θεός! Ασφαλώς κανενός δεν θα του είχε έρθει στο νοῦ να βάλει να φυλάξουν αυτή την είσοδο. Γύρω από τον γέριχο πύργο δλα τόσο ήσυχια και γαλήνια!... Και με την ιδέα πως μόνο λίγες πέτρες την έχωριζαν απ' τη ζητούσε, η Μαρία-Ρόζα ένοιωσε την καρδιά της να σπαραράει από ανυπομονησία και χαρά.

Βρέθηκε μονομιάς όρθη, μηχανικά τινάξε τη φούστα της, που ήταν γεμάτη σκόνες και ξερόκλαδα, και πέρασε τη γεφυρίστρα. Ύστερα επιχείρησε να στρίψει το χερούλι της πόρτας! Περίεργο πράγμα, η πόρτα δεν άνοιγε!

Η Μαρία-Ρόζα έδωσε περισσότερη δύναμη, έστριψε το χερούλι όσο πιο πολύ μπορούσε, έσπρωξε την πόρτα...

Η πόρτα δεν άνοιγε με κανένα τρόπο.

Τότε η δυστυχισμένη μικρούλα έπεσε μ' όλο της το κορμί επάνω στην κλεισμένη πόρτα, θέλοντας να την ανοίξει με κάθε τρόπο. Το μέτωπό της έδρωσε από την αγωνία κι' απ' την προσπάθεια οι ώμοι της πληγώθηκαν από τη δύναμη που έδωσε σπρώχνοντας το χοντρό δρύινο θυρόφυλλο... Μάταια δλα!...

Η πόρτα ήταν άμπαρμένη από μέσα. Ήταν κλειστή, κλειστή, κλειστή!

«Ω, ήταν τόσο βέβαιη πως θαμπαινε στον πύργο! Ήθελε να μπη, έπρεπε να μπη όπωςδηποτε.

Η απελπισία, η απόγνωση, η άβυσταχτη επιθυμία να μπη μέσα, την έκαναν πάλι να χάσει πάλι κάθε φρόνηση. Ανέθηκε δόλορθη στο παραπέτο, με σκοπό να σκαρφλώση τον τοίχο και να μπη απ' το παράθυρο. Κάτι πέτρες που ξεπρόβαιναν έδω κι' εκεί θα της χρησίμευαν για να πιάνεται.

Πατώντας πότε στους άγκωνες της και πότε στα γόνατά της, η μικρούλα άρχισε το επικίνδυνο σκαρφάλωμα, βοηθούμενη κι' από την περιπλοκάδα που σκέπαζε τον τοίχο σ' εκείνο το μέρος.

Στα μισά όμως του δρόμου σταμάτησε: είδε ότι τα πέτρινα βαθειά παράθυρα από το έξω μέρος ήταν στενά σαν πολεμίστρες. Ποτέ δεν θα χωρούσε να περάσει από κει μέσα!

Τώρα δεν της άπόμενε πια τίποτε να δοκιμάσει. Κι' η τελευταία της ακόμη προσπάθεια είχε ναυαγήσει ολκτρά!

Και τότε η άμοιρη Μαρία-Ρόζα ένοιωσε τον έαυτό της να λυγίζει κάτω απ' το βάρος της αδυναμίας της. Τόδελετε, το καταλάβαινε κι' η ίδια πως δλα συνωμοτούσαν εναντίον της, δείχνοντάς της καθαρά πόσο μάταιες ήταν όλες οι απόπειρές της. Δε μπορούσε να παλαίση με τον Ράσκιν, ποτέ της δεν θα τα κατάφερνε να ξαναγυρίσει στο Ναβάιγ!

Έξαφνα, κάτω απ' το πόδι της, μια πέτρα ξεκόλλησε απ' τον τοίχο και καταρράχθηκε. Πώς δεν παρασύρθηκε κι' η Μαρία Ρόζα στην πτώση της; Τό ένστικτο της αυτοσυντήρησης την έκανε ν' άρπαχτεί από την περιπλοκάδα και να κρατηθεί.

Η πέτρα κύλησε με κρότο επάνω στον τοίχο κι' ύστερα χάθηκε στο βάθος της τάφρου με υπόκωφη βοή.

Στον θόρυβο αυτόν ο σκύλος άρχισε να γαυγίζει άγρια, τραβώντας την αλυσίδα του με όρμη. Η μικρούλα άκουσε καθαρά το θυρωρείο ν' ανοί-

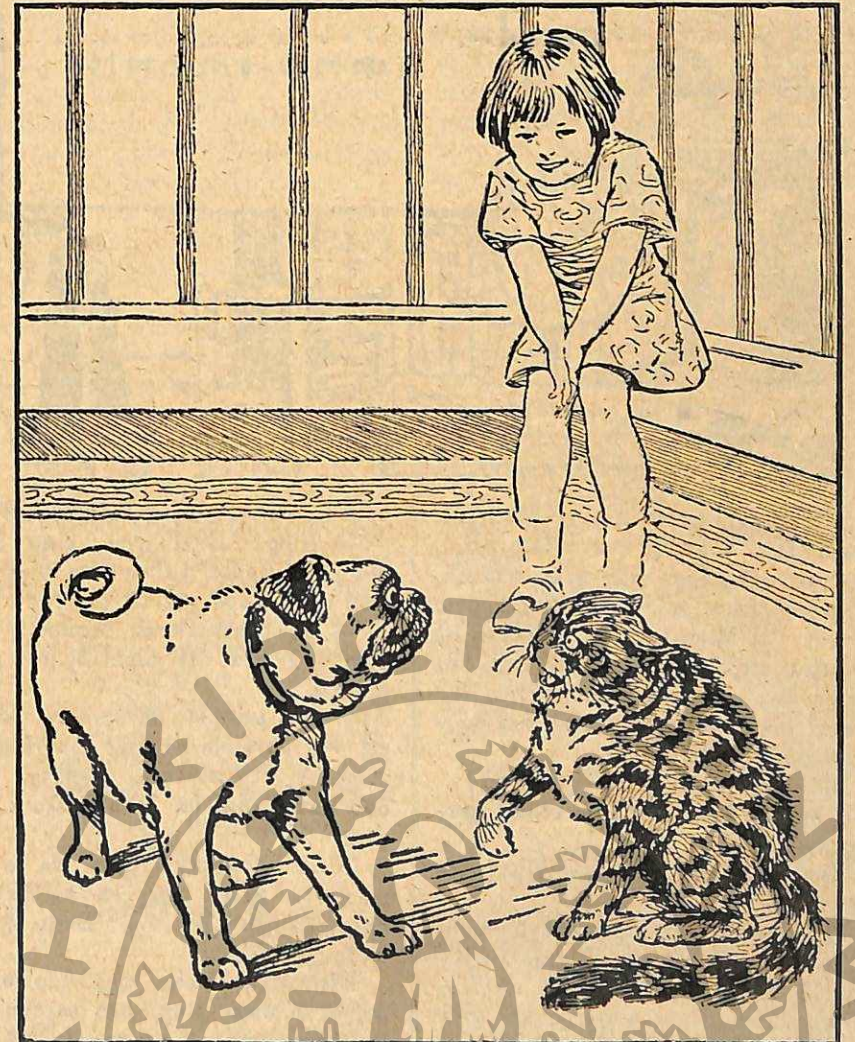
ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Θ'. (*)

Η Δανάη είχε γίνει αγαπητή φίλη όχι μόνο του Μπόμπ αλλά και της κυράς του, της καλής κυρίας Μακαρόνα, που συχνά την προσκαλούσε στο σπίτι της απ' το πρωί. Τις ημέρες αυτές, που η Δανάη τις περνούσε στην κυρία Μακαρόνα, η Σπίθα, που δεν της παρόρεσε να μένει κλεισμένη, έπαιρνε άδεια να βγεί μονάχη, και τότε γύριζε στα χωράφια κυνηγώντας αρουραίους, ή πήγαινε στο χτήμα του κύρ-Μελέτη, να ιδη τα παλιά της αφεντικά, που πάντα τα θυμόταν.

Στο σπίτι της κυρίας Μακαρόνα ήταν και μια όμορφη γάτα, που

γη κι' ύστερα βήματα να τρίζουν στα χαλίκια της δεντροστοιχίας.

Έστρελλαμένη απ' το φόβο της η Μαρία-Ρόζα αφέθηκε να γλυστρήσει χωρίς καμιά προσύλαξη. Μέσα σ' ένα δευτερόλεπτο είχε φθάσει στο παραπέτο· πήδησε στο χώμα, πέρασε τρέχοντας το γεφυράκι και χώθηκε στο πάγκο.

Σ' αυτό το μεταξύ ο θυρωρός είχε φθάσει ως την πόρτα του πύργου. Την εξέτασε προσεκτικά, και με μεγάλη έκπληξη είδε ότι ψυχή δεν βρισκόταν ούτε εκεί, ούτε πουθενά κοντά. Με την πεποίθηση πως ο κρότος που άκουσε ήταν τυχαίος, έκρινε περιττό να εξακολουθήσει την έρευνά του και γύρισε πίσω στην κάμαρά του. Μα η Μαρία-Ρόζα αυτό δεν τόξερε. Απεναντίας ήταν σίγουρη πως ο θυρωρός την είχε ιδεί, και την κυνηγούσε. Τρομοκρατημένη, νομίζοντας πως άκουγε βήματα από πίσω της, άρχισε να τρέχει στα στραβά, πέφτοντας μέσ' στους θάμνους, πατώντας μέσα στα παρτέρρια, κυριευμένη από μια μονάχα ιδέα: ο φράχτης!...

(Ακολουθεί)

KIMON ALKIASIS

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΗ ΜΟΥ

ΕΧΩ ΕΝΑ ΜΙΚΡΑΚΙ

Έχω ένα μικράκι
Τόσο δά κουκλάκι
Με δυο μάτια σαν ελίτσες
Με δυο χείλια σαν φωλίτσες
Για φίλιά...
Μέσ' στην άγκαλιά
Πώς τ' άρπάξω να το σφίξω
Και τον κόσμο να το δείξω
Με τα μάτια τα δικά μου τα γερά
Και με τα δικά μου τα φτερά...

Είναι τοσοδούλι
Τρυφερό σαν φούλι
Και γλυκό... τόσο γλυκό σαν μιά
[μπανάνα...]

— Δε σου λέω είμαι ή μάννα
Και γι' αυτό
Είναι, πές. γραφτό,
Να το βλέπω έτσι νάχη τόση γλύκα...
Τέτοια γλύκα που άλλη πουθενά δε
[βρήκα,

Πέσ' τη μέλι, πέσ' τη και σιρόπι
'Αλλά τέτοια που δεν έχουν μέσ' στον
[κόσμον, άλλοι άνθρωποι]

Άρχισε να... μ' έχτιμά
Και δειλά, μου λέει... «μαμ-μά!»
Και μ' απλώνει τα μικρούλια του τα
[χέρια]

Φλετουριάκια σα νάνα περιστέρια
Που ζητάν φωλιά
Και τη βρίσκουν στη μεγάλη μου άγκα-
[λιά...]

Κι' εκεί-δά, σαν το πουλάκι μεγαλώνει
Με κοιτάζει, και μου φεύγουν πίκρες,
[πόννοι,

Κι' όσο εγώ κι' αν τ' οδηγώ, με τὰ
[μάτια του θωρώ
'Ολο γύρω μου τον κόσμο σαν και-
[νούργιο, φωτερό...]

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

(*) Κατά λάθος στη συνέχεια του προηγούμενου φυλλαδίου μπήκε Ε' αντί Η'.

Ο Μπόμπ τότε ούρλιαζε σὰ μανιασμένο· θεριό· ή Παρδαλή, με την τριχα της σηκωμένη, γινόταν ένα κουβάρι σὰ σκαντζόχοιρος· κι' ο καυγάς άναβε, οι δυο αντίπαλοι έχουνταν στα χέρια—ή καλύτερα, στα πόδια—εκτός αν ήταν εκεί ή Δανάη. Γιατί ή μικρή μας φίλη, άφου τους έκανε πρώτα χάκι, έπειτα έμπαινε στη μέση, τους χώριζε, σήκωνε στη μιά της μασχάλη τον Μπόμπ, στην άλλη την Παρδαλή και τους άρχιζε:

— Δε ντρέπεστε! Έσείς είσατε καλά παιδιά· γιατί νά μαλλώνετε σὰ μαγκόπαιδα του δρόμου!... Έλάτε γρήγορα! φιληθήτε!... Δε θα σάς αγαπώ πιά αν ξαναρχίσετε τὰ ίδια!... Έμπρός!...

Μιλώντας έτσι, τους χαϊδευε και τους δυο κι' επιτέλους κατόρθωνε νά τους συμφιλιώση. Κι' έκανε κάτι γέλια ή καλή κυρία Μακαρόνα!

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

(Η σκηνή παριστάνει σαλόνι. Πάνω σ' ένα τραπέζι ένα άδειο βάζο, μια μπομπονιέρα για σοκολατάκια, επίσης άδεια κι' ένα ήμερολόγιο μπλόκ. Η Μίνα μπαίνει ντυμένη με φόρεμα περιπάτου, κρατώντας στα χέρια ένα μπουκέτο λουλούδια, ένα φτερό του ξεσκονίσματος κι' ένα σακουλάκι σοκολατάκια).

Μ' αυτό είναι από τα γραφα!... Κι' έπειτα λένε πώς εγώ είμαι άφηρημένη.

Μου φαίνεται πώς δεν είμαι μονάχα εγώ!

Η θεία μου με προσκαλεί νάρθω νά πιω τσάι μαζί της, Τετάρτη. Κι' επειδή ξέρω πώς αύριο έχει τη γιορτή της—ναί, τη γιορτή της· και φαντασθείτε, τὸ θυμήθηκα χωρίς νά μου πη κανείς τίποτα!—άγόρασα νά της φέρω για δώρο ένα μπουκέτο λουλούδια και λίγα σοκολατάκια.

Ξέρω πώς της άρέσουν πολύ τὰ σοκολατάκια της θείας—κι' έμένα δηλαδή δέ μου κακοαρέσουν...

Έρθα λοιπόν την ώρα που μου είπε με τὰ λουλούδια μου, τὰ γλυκά μου και μ' αυτό τὸ φτερό που με παρακάλεσε νά της άγοράσω για νά ξεσκονίσω τὰ έπιπλα... Τὸ διάλεξα μοναχή μου! Δέν είν' ώρατο;

Φτάνω λοιπόν, που μου λέτε, μ' όλα τὰ πακέτα μου, λοχαριάζοντας νά πιω ένα ώρατο τσάι κι' ή ύπηρε-

τρια μου λέει πώς ή θεία έχει βγει!

— Πώς; Έχει βγει; είπα εγώ. Μά δεν μπορεί Δάθος θά κάνει. Άφου με κάλεσε για τὸ τσάι.

— Δεν ξέρω τίποτα, δεσποινίς, μου είπε ή Σοφία. Η κυρία δέ μου είπε τίποτα.

— Δεν μπορεί, θά γυρίση γρήγορα. Θά καθήσω νά την περιμένω.

— Ά, δέν πιστεύω, ξέρετε. Άπ' όσο κατάλαβα θά λείψω όλο τσάγεμα.

(Κάνει άγαναχτισμένη νά σταυρώση τὰ χέρια της, μὰ τὰ πακέτα της την έμποδίζουν). Σκάς ή δέ σκάς;

Είπα στη Σοφία πώς θάρθω νά φήσω τὰ πακέτα μου στο σαλόνι. Και δέν ξέρω τώρα τί νά κάμω. Νά περιμένω ή νά φύγω;

Η θεία μπορεί νά γυρίση γρήγορα. Η Σοφία ίσως νά μὴν κατάλαβε καλά.

Άλλωθιτικά ή θεία μου είναι κι' αυτή μια πρώτης τάξεως άφηρημένη! Κι' έπειτα μου λέει διαρκώς πώς στην άφηρημάδα δέν έχω, τάχατες, ταίρι. Ά! Πάνω σ' αυτό τὸ κεφάλαιο δέ θά την άφήσω νά με πειράζει πιά. Όσο γι' αυτό, βλέπω πώς και κείνη δέν πάει πίσω!

Όστόσο όμως είναι λυπηρό... Κι' εγώ που έλπίζα νά περάσω ένα ώρατο άπόγεμα!...

Άς την περιμένω λίγο ακόμα. (Κάθεται χωρίς νάφήση τὰ πακέτα άπ' τὰ χέρια της). Μά που νάχη πάει; Η Σοφία λέει δέν ξέρει... (Μικρή παύση).

Εγώ θυμολογώ πολύ καλά τί μου είπε ή θεία:

— Την Τρίτη θά λείπω όλο τσάγεμα για ψώνια. Την Τετάρτη όμως δέ θά βγώ και θά σέ περιμένω χωρίς άλλο. Έλα κατά τις τέσσερις νά πιούμε τὸ τσάι μαζί!

(Χαμογελώντας). Αυτοῦ του είδους οι προσκλήσεις μάρεσουν, ξέρετε, υπερβολικά. Η θεία είναι πάντα πολύ καλή με μένα. Ποτέ δέ βαριούμαι νά κάθωμαι μαζί της, τὸ ε- ναντίον... Είναι πάντα τόσο εύθυμη! Όσο για τὰ γλυκά που φτάνει, τι κι' αν πῆς, είναι νά γλύψης και τὰ δάχτυλά σου!

Κι' όσο σκέπτομαι πώς σήμερα τὰ χάνω όλα! (Μ' ένα στεναγμό). Άχ! Αυτή ή θεία νά μὴ γυρίση!...

Μά για στάσου, τί κάθωμαι εδώ φορτωμένη; Άς ξεφορτωθώ τουλάχιστο τὰ πακέτα μου. (Άφήνει τὰ λουλούδια και τὸ φτερό σέ μια καρέκλα και τὰ σοκολατάκια πάνω στο τραπέζι. Μ' ένα χασμουρητό). Είμαι πέντε λεπτά τώρα εδώ, ίσως και περισσότερο... Καλύτερα νά φύγω...

Άν ή θεία δέ σκοπεύει γυρίση πριν νά νυχτώση, δέν μπορώ νά καθίσω δυο ώρες με σταυρωμένα χέρια νά την περιμένω. Άν είχα φέρεi τουλάχιστο μαζί μου τὸ κέντημά μου...

Μια ιδέα! Για νά περάσω ή ώρα μου θά τακτοποιήσω τὰ σοκολατάκια σ' αυτή τη μπομπονιέρα. Κι' έτσι ή θεία μου γυρίζοντας θά τὰ βρῇ ά- ξαφνα.

(Κάθεται κοντά στο τραπέζι, ανοίγει τὸ πακέτο της και σιάχνει τὰ σοκολατάκια μέσα στη μπομπονιέρα, μιλώντας συγχρόνως).

Θά της άφήσω ένα χαρτάκι για νά της εύχηθώ χρόνια πολλά και νά τη συγχαρώ για τὸν τρόπο που δέχεται τους καλεσμένους της!

Άχ! Αυτά τὰ σοκολατάκια! Σου ανοίγουν την όρεξη, μόνο νά τὰ βλέπης.

Άλήθεια, δέν τὸ σκέφτηκα. Πρέπει νά δοκιμάσω ένα, νά ιδῶ αν είναι καλά. (Τρώει ένα). Άχ! (Πλαταγίζει τη γλώσσα της). Υπέροχα!... Δέν φανταζόμουν πώς μπορούσαν νά είναι τόσο ώρατα!

Κι' όσο συλλογιέμαι πώς ή θεία μου θά τὰ φάη όλα μόνη της!... Στο κάτω κάτω τί θά πειράζει, αν έτρωγα άλλο ένα; (Τρώει ένα). Άν ή θεία ήταν εδώ, θά τὰ μοιραζόταν μαζί μου. Τί φταίω εγώ που δέν είναι

εδώ; (Τρώει ένα). Άχ! Αυτό μου φαίνεται καλύτερο άπ' άλλα. Νά ιδῶμε τὸ τέταρτο τί εντύπωση θά μου έκανε. (Τρώει). Στο κάτω της γραφής, αυτό δέν είναι παρά μια μικρή άποζημίωση για τὴ μεγάλη άπαγοήτευση που μου προξένησε ή άφηρημάδα της θείας μου.

Μά δέν μπορείτε νά πῆτε πώς δέν είναι άπ' τις σπάνιες άφηρημάδες! Άρκετά με πειράζουν όλοι για τις δικές μου. Νά μια εύκαιρία για νά πάρω κι' εγώ την εκδίκησή μου. (Γελώντας). Είναι άλήθεια πώς κι' εγώ άπ' την άφηρημάδα μου έχω πάθει κάτι γκάφες! Μια μέρα, φαντασθήτε, έκλεισα τη γάτα μέσ' στο ντουλάπι της κουζίνας. (Ενώ μιλάει τρώει δολένα σοκολατάκια με μια μηχανική κίνηση). Ετοιμαζόμουν νά πιω ένα φλυτζάνι γάλα. Τὸ είχα άφήσει πάνω στο τραπέζι κι' αυτή ή λαίμαργη άρχισε νά τὸ φέρνει γύρω με λοξοκοιτάγματα και νιαουρίσματα που φανέρωναν πολύ καλά τις διαθέσεις της.

Λοιπόν για νάμαι ήσυχη έβαλα την ψιφίκα στη φυλακή... μέσα στο ντουλάπι! (Γελώντας). Μόνο που δέν είχα ιδεί πώς μέσα στο ντουλάπι βρισκόταν και μια μεγάλη πιατέλα κρέμα. Ηπια τὸ γάλα μου με την ήσυχία μου. Κι' έπειτα λησιμόνησα νά έλευθερώσω την ψιφίκα.

Συμπέρασμα: ή πιατέλα βρέθηκε άδειανή... Η ψιφίκα άρρώστησε... Έμεις δέν φάγαμε κρέμα... Κι' ή μαγείρισσα αν μπορούσε, θά μ' έτρωγε άπ' τὸ κακό της!

Έπειτα εκείνη την άλλη φορά, χά! χά! χά! Η μαγείρισσα είχε πάλι ένα θυμό! Μά ένα θυμό! Δέν είχε κι' άδικο ή κακομοίρα. Φαντασθήτε, κατά λάθος είχα βάλει άλάτι μέσα στη ζαχαριέρα... (Παίρνοντας άλλο ύψος). Ναί, μά ή θεία μου δέ γυρίζει, βλέπω! (Έξασκοιουθεϊ νά τρώη άφηρημένα, σοκολατάκια). Καλύτερα νά τὸ δίνω. (Σηκώνεται στεναχώντας). Πάνε οι έλπίδες μου!

Ξανάρχομαι καμιά άλλη μέρα.

Πρέπει όμως νά της άφήσω δυο λόγια... Κρίμα που δέν έχω μαζί μου μπιλιέτα... Ά! Νά τὸ μπλόκ τη θείας, νά κι' ένα μολύδι. Έν τάξει.

Τί νά της γράψω τώρα! (Ξανακάθεται και παίρνει τὸ μολύδι στο χέρι). Προπαντός πρέπει νά τονίσω την άφηρημάδα της! (Γράφοντας:)

«Πολύ λυπήθηκα, θεία μου, που δέ σέ βρήκα σπίτι νά σου πῶ τὰ χρόνια πολλά. Σου έφερα λίγα λουλούδια, κάτι σοκολατάκια και τὸ φτερό που μου είπες. Έλπίζοντας ότι ή άπελπιστική αυτή άφηρημάδα... Χμ! χμ! Πώς νά τελειώσουμε τὴ φράση;

«Πώς ή άπελπιστική αυτή άφηρημάδα... (τρώει ένα σοκολατάκι) άφηρημάδα...» (Παίρνει άλλο ένα σοκολατάκι κι' άναπηδάει ξαφνιασμένη βλέποντας τη μπομπονιέρα άδεια). Άχ! Θεέ μου! Είναι δυνατό;... Τὸ τελευταίο σοκολατάκι;... Όχι δά!... Δέν τὰ έφαγα όλα!... Άπίστευτο! Τί θά κάμουμε τώρα;

Και ίσα-ίσα που έγραφα «λίγα λουλούδια, κάτι σοκολατάκια». Η θεία μου θά γυρεύη σοκολατάκια! Ά, μ' αυτό είναι μεγάλη κουταμάρα! Χωρίς νά τὸ καταλάβω!...

Δέ μου μένει παρά νά σκίσω τὸ φύλλο. Έτσι τουλάχιστο ή θεία δέ θά μάθῃ πώς της έφερα σοκολάτες κι' ύστερα κατά λάθος... τις έφαγα! (Παίρνει τὸ μπλόκ στο χέρι για νά σκίσῃ τὸ φύλλο και τὸ κοιτάζει για λίγο έκπληκτη). Τί; Τρίτη;... Τρίτη, 20 τοῦ μηνός;... Είναι τὸ χτεςινὸ φύλλο;... Μά όχι· σήμερα έχουμε 20!

Μά... Μά... Άχ! Τὴν έπαθα! Έκκμα λάθος στην ήμέρα! Σήμερα είναι Τρίτη. Η θεία βγήκε για τὰ ψώνια. Κι' έμένα με κάλεσε γι' αύριο...

Λοιπόν εγώ είμαι πάλι ή άφηρημένη; Άχ! Θεέ! Δέν έχω τύχη! (Σταματάει μια στιγμή). Τόσο τὸ χειρότερο! Για σήμερα δέ μου μένει παρά νά τὸ στρίδω. (Γελώντας). Και παίρνω μαζί μου και τὰ σοκολατάκια!

(Βλέπει τὰ λουλούδια και τὸ φτερό που τάχει άφήσει πάνω σέ μια καρέκλα). Πριν νά φύγω όμως δέ ταχτοποιήσω τουλάχιστον αυτά. Τὸ φτερό στη γωνιά... (Παίρνει τὰ λουλούδια και τὰ ρίχνει σέ μια γωνιά). Και τὰ λουλούδια στο βάζο. (Βάζει τὸ φτερό στο βάζο άφηρημένα). Έ-

— «Άχ! Υπέροχα!...» (Σελ. 280, στ. γ')

κεϊ. Όλα τώρα είναι εν τάξει. Αύριο θά φέρω μαζί μου άλλα σοκολατάκια.

Κι' έτσι αν εγώ δέν μπορώ νά κατηγορήσω τη θεία για άφηρημένη, κι' αυτή όμως άλλο τόσο δέ θά με υποπτευθῇ διόλου! (Γυρίζοντας στο άκροατήριο). Δέν πιστεύω νά με προδώσετε σεις ε;

(Παράφραση)

ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΑΝΤΗΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΘΕΛΗ

Ένας γιατρός της Ανατολής βρέθηκε κάποτε σέ κεία τία (έτσι λένε την έλλειψη εργασίας οι Ανατολίτες). Γιατί ο κόσμος στον τόπο του γαυρομανούσε από δγεία κι' ο γιατρός μας κινδύνευε νά πεθάνῃ της πείνας. Και για νά ζήση αποφάσισε νά βγῇ στα χωριά.

Οι χωριάτες, που σπάνια βέβαια βλέπανε γιατρό, τρέχανε πατείς με πατώ σε νά γιατρουτοῦνε (κι' άς μὴν είχαν τίποτα). Έτσι ο γιατρός μας κατόρθωσε νά φτιάξῃ ένα ώρατο πανταλόνι, πράγμα που χρόνια τὸ δεινιρευότανε.

Όστόσο ή τύχη αποφάσισε πιά νά τοῦ χαμογελάσῃ. Και νά δῆτε με τί τρόπο, με τί παράξενο τρόπο!

Μια μέρα πάει ένας χωριάτης και τοῦ λέει:

— Γιατρέ μου, έχασα τὸ γαϊδάρό μου, ξέρεis κανένα φάρμακο για νά τὸν βρῶ;

— Τί διάολο, είπε ο γιατρός μέσα του, για θαυματοῦργὸ με περάσανε;

Και για νά παίξῃ, έδωσε στο χωριάτη νά καταπιῇ ένα γενναίο καθάρσιο.

— Νά, τοῦ λέει, μ' αυτό τὸ φάρμακο θά βρῇς τὸ γαϊδάρό σου.

Ο χωριάτης τοῦδωσε τὸν κόπο του, τὸν εύχαρίστησε κι' έφυγε.

Σέ λίγο, τὸ φάρμακο που είχε πάρει, τὸν άνάγκασε νά τρέξῃ σ' ένα χάλασμα. Βρίσκει λοιπόν εκεί μέσα τὸ γαϊδάρό του λυμένο νά βόσκη! Όλος χαρά έτρεξε στο γιατρό και τὸν συγχαίρει, ενώ εκείνος έμεινε με τὸ στόμα ανοιχτό για τὴ διαβολική σύμπτωση.

Η έπιτυχία ωστόσο τοῦ γιατροῦ γρήγορα διαδόθηκε σ' όλο τὸ χωριό. Σέ λίγο τὸ μάθανε και τὰ γειτονικά χωριά. Τέλος άκούστηκε και στις πολιτείες.

Τὸν ίδιο καιρό, έτυχε ο βασιλιάς της χώρας νά χάσῃ ένα πολύτιμο δαχτυλίδι και, καθώς είχε φτάσει κατ' αὐτίκα του ή φήμη τοῦ γιατροῦ, έστειλε τὸ διαγγελέα του νά τὸν προ-

σκαλέση στην πρωτεύουσα, για να του βρή το δαχτυλίδι που χάσε. Το σύστησε όμως να μην πη του γιατρού καθόλου τί τον ήθελε.

Ο γιατρός φόρεσε το καινούργιο πανταλόνι κι' ακολουθούσε το βασιλικό αποσταλμένο. Στο τραίνο μέσα, καθόταν δίπλα σ' αυτόν, ο γιατρός κοίταζε για μια στιγμή το καινούργιο του πανταλόνι και μουρμούριζε:

— Άχ, κακόμοιρο πανταλόνι, τί έχεις να τραθήξεις.

Τό διαγγέλε, που εΐτανε ο ίδιος ο κλέφτης του δαχτυλιδιού, έτυχε να τον παρανοματίσουν «Πανταλόνη». Τρόμαξε λοιπόν άμα άκουσε τ' όνομά του γυρίζει και λέει στο γιατρό:

— Όστε όχι μόνο γνωρίζεις την ύποθεση, μά και τ' όνομα του κλέφτη; Πανταλόνη λοιπόν τον λένε;

Ο γιατρός, που κάτι κατάλαβε, άρπαξε την ευκαιρία.

— Ναί, Πανταλόνη τον λένε, είπε με άυστηρή έπισημότητα.

— Και θά ξέρης βέβαια και ποιός είναι.

— Φυσικά τον ξέρω, είπε ο γιατρός χαμογελώντας με πονηρία.

— Τότε σέ παρακαλώ, γιατρέ μου, να ζής μή με μαρτυρήσης σ' άφεντικό μου!..

— Αδύνατο! άπαντάει ο γιατρός: μπορώ να μή σέ μαρτυρήσω;

— Τό έχω κρυμμένο, λέει ο Πανταλόνης, κάτω άπ' το πρώτο μάξιμο της μεγάλης σκάλας δεξιά. Να το πάρης μόνος σου και να το δώσης του βασιλιά χωρίς να με μαρτυρήσης έμένα. Γίνεται αυτό;

Ο γιατρός, ευγνωμονώντας τον άνθρωπο που τον έσωσε με την άφέλειά του, του λέει με ύφος προστατευτικό:

— Έχε χάρη, σέ λυποῦμαι και δέ θά σέ μαρτυρήσω.

Φτάσανε στην πόλη, ανεβήκανε στο παλάτι κι' ο βασιλιάς υποδέχτηκε το γιατρό με μεγάλη χαρά και πολλές περιποιήσεις. Τέλος καθήσανε να φάνε. Απάνω στο τραπέζι, του λέει ο βασιλιάς:

— Μπορείς να μου πής, γιατρέ μου, γιατί σέ κάλεσα;

— Μάλιστα, άπάντησε ο γιατρός, θά το βρω άμέσως.

Κι' ύστερα από μικρή σκέψη:

— Έχασες, λέει, βασιλιά μου, ένα δαχτυλίδι, κι' αυτό υπάρχει μέσα στο παλάτι σου, κάτω άπ' το πρώτο μάξιμο της σκάλας.

Όλοι τότε, μαζί κι' ο Πανταλόνης, πήγανε στη σκάλα και, ώ του θαύματος! βρήκανε το δαχτυλίδι βπως είχε πεί ο γιατρός.

Ο βασιλιάς κατευχαριστημένος

συγχάρηκε το γιατρό και τον κράτησε να μείνη λίγον καιρό κοντά του στο παλάτι.

Όστερα από λίγες μέρες, έτυχε να γίνη λόγος για την κόρη του βασιλιά που ήταν έτοιμόγεννη, και ρωτάει το γιατρό ο βασιλιάς, αν μπορή να του πη τί παιδί θά κάνη.

Ο γιατρός τά βρήκε σκούρα και, ξύνοντας το κεφάλι του από την άμμηχανία, παρακάλεσε νάρθη ή κόρη να τή δη.

Τήν κοίταζε καλά-καλά και τέλος μὴν έχοντας να κάνη τίποτε άλλο, την έθαλε να περπατήσει. Συγχρόνως, κουνώντας το κεφάλι του, έλεγε σά να μιλούσε μόνος του:

— Περίεργο πράμα!

— Τί τρέχει; λέει ο βασιλιάς ά νήσυχος.

— Σάν πηγαίνει κατακείθε, δείχνει αγόρι· σάν έρχεται καταδωθε, δείχνει κορίτσι!

Σε λίγον καιρό ή βασιλοπούλα, γέννησε για την τύχη του γιατρού δίδυμα, ένα αγόρι και ένα κορίτσι! Έτσι ο γιατρός θριάμβευε και πάλι και ο βασιλιάς τον παρακάλεσε να μείνη άκόμα λίγο στο παλάτι του.

Μιά μέρα πάλι, ενώ σεργιανούσαν ο βασιλιάς με το γιατρό στο περιδ-

λι, πετάχτηκε μια άκρίδα και κάθισε σ' ένα λουλούδι πλάι στο βασιλιά.

Ο βασιλιάς, κρυφά από το γιατρό, την έπιασε στην φούχτα του και, γυρνώντας στο γιατρό, του λέει:

— Μπορείς να καταλάβης τί κρατώ στη φούχτα μου;

Ο γιατρός, άπελπισμένος αυτή τη φορά, είπε μονολογώντας για τον έαυτό του:

— Μιά πήδηξες, άκρίδα, δυο πήδηξες, άκρίδα, τρίτη φορά σέ βάλανε στη φούχτα, δυστυχισμένη άκρίδα! (Ήθελε να πη πώς, αν τις άλλες φορές τον βοήθησε ή τύχη και γλύτωσε, αυτή πιά θά την πάθαινε).

— Μπράβο! του λέει ο βασιλιάς, άφίνοντας την άκρίδα να πετάξη άπ' το χέρι του. Είσαι σπουδαίος μάντης έσύ!

Κι' έτσι θριάμβευε και πάλι ή μαντική του γιατρού που κόντευε να παλαδώσει άπ' τη χαρά του για την τύχη του.

Τό παραμύθι δέ μας λέει τί έγινε παρακάτω. Μά εγώ υποθέτω πώς ο γιατρός κοίταξε πιά να φύγη, γιατί ή τύχη δέν θά του χαμογελούσε έτσι πάντα κι' οι βασιλιάδες της Ανατολής δέν χωρατέδανε...

† Μ. ΦΙΑΝΤΑΣ

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό ΕΥΔΟΧΙΕ DUBUIS

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Στις βαθμίδες του θρόνου, που ήταν σκεπασμένες με πολύτιμα χαλιά, βρισκονταν γονατιστοί οι Σαχίμπ και οι Ναίρ, δηλαδή οι μεγαλύτεροι άρχοντες της χώρας, ντυμένοι με κοστούμια που άστραποβολούσαν από τά πετράδια. Επιδητική σιγή βασιλευσε σ' όλη την αίθουσα. Τέλος σ' ένα νόημα του Ναβάβ της Καρνούλ, όλοι σήκωσαν τά κεφάλια τους.

— Όλοι έσείς όσοι είστε μαζεμένοι έδω πέρα, είπε μ' έπίσημο τόνο ο Ναβάβ, μάθετε πώς αυτός που βρίσκεται καθισμένος σ' αυτό τον θρόνο είναι ο πρίγκιπας Άχμέτ-Σίγκ, ε νόμιμος Σουβάβ του Δεκάν, ο έγγονος του...

Τήν στιγμή εκείνη άκούστηκε μεγάλος θόρυβος και φασαρία και μέσο στην αίθουσα μπήκε σάν άνεμοστρόβιλος, ένας φακίρης συνοδευμένος από ένα παιδί. Μάταια οι φρουροί προσπάθησαν να τον έμποδίσουν να περάση. Τά λόγια τους δέν είχαν καμμιιά πέραση και ο σεβασμός, που κάθε Ίνδος αισθάνεται για κάθε φακίρη τους έμπόδισε να μεταχειριστούν τη βία.

— Σταθήτε! Σταθήτε! φώναξε ο φακίρης άπ' την πόρτα. Θά κάνετε ένα μεγάλο έγκλημα. Θ' άνεβάσετε στο θρόνο ένα άνάξιο και τιποτένιο πλάσμα, ένα άρπαγα. Έκείνος που γυρεύετε, ο πρίγκιπας Άχμέτ-Σίγκ, είναι αυτός έδω!

Και με τά λόγια αυτά έδειξε το παιδί που είχε μαζί του και πού, όπως θά κατάλαβαν οι άναγνώστες μας, δέν ήταν άλλος από τον Κεμπέρ.

Μέσα σέ μια στιγμή του έβγαλε τά ρούχα του.

— Κοιτάξτε, είπε. Όρίστε τά σημάδια που του χάραξαν όταν γεννήθηκε για να μπορεί κανείς να τον γνωρίξη. Όρίστε τά τέσσερα ίερά πουλιά. Καί εκτός άπ' αυτά, όρίστε και τó σημάδι της πληγής που του έκανε ο θεός του Νατζέρ Σίγκ, όταν θέλησε τον δολοφονήση.

Και πιάνοντας τον μικρόν άπ' το κεφάλι, έδειξε στους Ναβάβ του Καρνούλ και της Καδάπας μια λευκή ούλη, που άρχίζοντας από το μέτωπο χανόταν μέσο στα σγουρά του τά μαλλιά.

Στη σάλλα όλοι ήταν άνάστατοι. Παρ' όλο που οι Ίνδοι ήγεμόνες κά-

νουν τους ύπηκόους τους να τους τρέμουν και δέν έπιτρέπουν ούτε στους άνώτερους αὐλικούς τους να μιλήσουν και να κουνηθούν μπροστά τους, εκείνη τη στιγμή είχαν ξεχάσει όλοι την άυστηρή έθιμοτυπία που τους υποχρέωνε να στέκονται άκούνητοι, και έκαναν δυο βήματα προς τά δύο καινούργια πρόσωπα που ή άπρόοπτη εμφάνισή τους σέ μια τέτοια έπίσημη στιγμή, είχε προκαλέσει τέτοια άναστατώνση.

Οι δυο Ναβάβ, άφου συζήτησαν μεταξύ τους λίγα λεπτά, ύστερα έδωσαν μια διαταγή που για την ώρα έβαζε σέ ίση μοίρα και τους δύο υποψηφίους, δηλαδή τον Νάτλι και τον Κεμπέρ: πρόσταξαν να οδηγήσουν τά παιδιά σέ χωριστά διαμερίσματα τó καθένα και να τά κρατήσουν εκεί έγκλειστα, ως που να έξακριθώη ποιός είναι ο νόμιμος άπαιτητής του θρόνου.

Τό άλλο πρωί τó ζήτημα είχε κιόλας λυθεί χάρις στην έξαφάνιση του ενός από τους δυο: όταν πήγαν νάνοίξουν την κάμαρα όπου είχαν κλείσει από βραδύς τον Νάτλι, την βρήκαν άδεια!

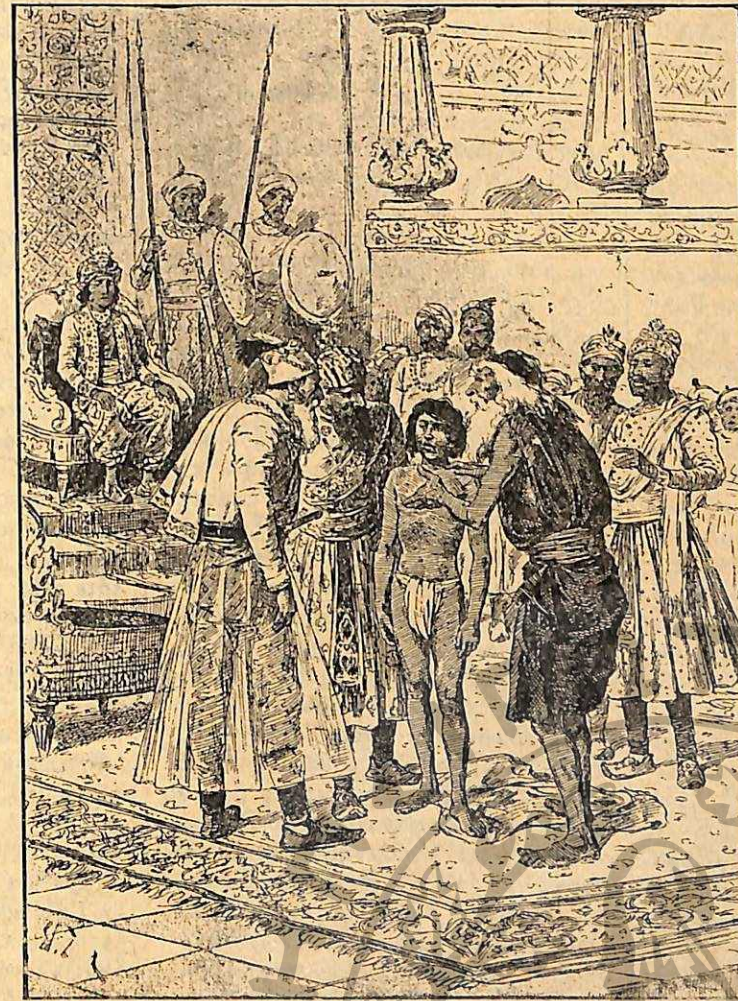
Οι Ναβάβ όμως είχαν άπόλυτη άνάγκη από ένα υποψήφιο για να υποστηρίξουν τó ζήτημά τους: Κι' έτσι κράτησαν εκείνο που τους άφηνε ή τύχη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

Η φυγή

Λίγον καιρό ύστερα από αυτά τά περιστατικά δύο ταξιδιώτες όδοιπορούσαν στο δρόμο των καραβανιών που πάει από την Καρνούλ στη Γολκόνδη, και που στο σημείο αυτό περνούσε άνάμεσα από ένα δάσος μπαμπού με δένδρα πανύψηλα και πυκνάτα, που σχημάτιζαν ένα καταπράσινο θόλο πάνω άπ' τά κεφάλια τους. Οι ταξιδιώτες αυτοί ήταν ο Κοττεσούπρυα και Νάτλι. Ο φακίρης ήταν σιωπηλός και περπατούσε με τó κανονικό και φαινομενικά άκούραστο βήμα που συνείθιζε. Ο νεαρός όμως σύντροφός του με δυσκολία σερνόταν και φαινόταν κατάκοπος. Ήταν κι' αυτός σιωπηλός· μ' όλο που ένα πλήθος έρωτήσεις άνέβαιναν στα χείλι του, γνώριζε πώς

ήταν άσκοπο να τις διατυπώση. Τώρα και τρείς ήμέρες, από τότε όπου τον ξύπνησαν στη μέση της νύχτας και τον πήραν κρυφά άπ' τó παλάτι όπου είχε φθάσει την προηγούμενη, κι' άπ' όπου, χωρίς να καταλάβη πώς είχε γίνει τó πράγμα, βρέθηκε σ' ένα άγνωστο μέρος δίπλα στον γέρο φακίρη, ο Νάτλι δέν είχε άκούσει τó σύντροφό του να βγάλη έστω και μια λέξη από τó στόμα του. Τη σιωπή αυτή κόντευε τώρα σχεδόν να τη συ-

— Όρίστε τά σημάδια που του χάραξαν, είπε ο φακίρης. (Σελ. 282, στ. γ.)

νειθίση και δέν του έκανε έντύπωση. Στο πρώτο τμήμα του ταξιδιού τους, όταν πήγαιναν από τó Ποντισέρυ στην Καρνούλ, ο φακίρης μόλις και είχε προφέρει δυο τρείς λέξεις. Όστος έκοβε καμμιά φορά τη σιωπή του για να δώση καμμιά σημαντική διαταγή. Αυτό όμως δέν τó έκανε παρά μονάχα μετά τη δύση του ήλιου. Έτσι από την ήμερα της παράδοξης φυγής τους ο μικρός περρίμενε κάθε φορά τó βράδυ με άλλη θινή άγωνία, έλπίζοντας πώς ο σύντροφός του θά έλυνε έπιτέλους τη

σιωπή του και θάπαντούσε στις έρωτήσεις του, που τόσες φορές του τις είχε επαναλάβει.

Μά κάθε μέρα οι έλπίδες του αυτές διαψεύδονταν. Μόλις έφθαναν στο χάνι που θά τους χρησίμευε για νυκτερινό κατάλυμα, ο φακίρης χωρίς καμμιά άλλη προειδοποίηση, σταματούσε άπλυστατα τó περπάτημά του, και χωρίς νάνοίξη καθόλου τó στόμα του, μάζευε ξυλαράκια για νανάψη φωτιά. Τά άναβε, έβγαζε από τó ζω-

νάρι του ένα μικροσκοπικό τσουκαλάκι, τó γέμιζε νερό, και πρόσθετε κάνα-δυο φούχτες ρύζι. Μόλις φούσκωνε τó ρύζι, έκανε νόημα στο παιδί να καθήση να φάη. Αυτός ο ίδιος έπαιρνε ίσα-ίσα όσο χωρούσε στη φούχτα του, και φαινόταν πώς αυτή ή μερίδα ήταν ό,τι χρειαζόταν για να μὴν πεθάνη της πείνας. Στον Νάτλι όμως δέν δειχνόταν έτσι φειδωλός και τó μερδικό που τού έδινε, ήταν τέσσερες και πέντε φορές μεγαλύτερο από τó δικό του. Στο πιάτο του Νάτλι πρόσθετε κιόλας κάθε φορά, κι' ως μια κουταλιά από ένα υγρό που φαινόταν, δίχως άλλο, πώς είχε μέσα του συστατικά κατάλληλα για να τονώνουν τις δυνάμεις, γιατί μόλις έτρωγε ο Νάτλι δυο-τρείς μπουκιές, άμέσως ένιωθε να χάνεται όλη του ή κόβραση και ή κομμάρα. Τά πονεμένα μέλη του γίνονταν πάλι ελαστικά κι' εδκίνητα, τó κεφάλι του έλάφρωνε, και τού φαινόταν πώς θά ήταν άξιος να περπατήση δίχως ξεκούραση ώρες και ήμέρες δλόκληρες.

Θυμόταν πώς είχε άκούσει τη νογά του να λέη ότι, εί Ίνδοι γνώριζαν ένα πλήθος θαυματουργά μυστικά φάρμακα, που έθεβλωναν τó κουρασμένο μυαλό και ξανάδιναν στο εξαντλημένο κορμί την πρώτη δύναμή του, και πώς στα φάρμακα αυτά βρισκόταν ή έξήγηση από πολλά από τά «θαύματα» των φακίρηδων καθώς και τó μυστικό της άντοχής τους στίς νηστείες.

Χάρις σέ δυο-τρία χάπια, που εύκολα μπορούν να κρύβουν μέσο στα ρούχα τους, διατηρούνται και άντέχουν, δίχως να φαίνεται πώς παίρ-

νουν καμμία τροφή, και με τον τρόπο αυτό θαμπώνουν τον πολύ κόσμο, που τους νομίζει γι' άγιους ανθρώπους.

Μόλις τέλειωναν το φτωχικό τους γεύμα, ο Κοττεσούπρουα άπλωνε σε μια γωνιά κάνα-δυό άγκυλιές ξερά χόρτα ή φύλλα, που τα είχε μαζεμμένα από ένα-γύρω. Ύστερα έκανε πάλι νόημα στον Ντάρλι—αυτός ήταν ο μόνος τρόπος που μεταχειριζόταν όταν ήθελε να συνεννοηθούν.

(Ακολουθεί) ΓΕΡΓΙΑ ΤΑΓΙΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΜΑΡΤΙΑ ΑΠ' ΤΟ ΘΕΟ

Αγαπητοί μου,

ΕΙΧΑ σκοπό να σας γράψω για μερικά συμπτώματα πολιτικής έμπάθειας που παρατηρήθηκαν αυτόν τον καιρό, στην Ελλάδα και στη Γαλλία, με όμματα—αν μπορεί να πη κανείς έτσι—μεγάλους ανθρώπους των Γραμμάτων, της Τέχνης, όταν ή Διαπλάσις μου έδειξε το γράμμα ενός καλού μας φίλου που παρατήρησε εν' απ' αυτά κι' εξέφραζε την άπορία του και την αγανάκτησή του. Κι' άλλα λοιπόν Διαπλασάπουλα θα το παρατήρησαν. Μερικές δηλαδή αθηναϊκές εφημερίδες, όταν αναγγέλθηκε ο θάνατος του Πάλλη, έγραψαν για το μεγάλο μεταφραστή του Όμηρου και του Σαίξπηρ και για τον υπέροχο δάσκαλο της εθνικής μας γλώσσας, τις χειρότερες βρισιές. Τί άρχιμαλλιαρό τον είπαν, τί πουλημένο, τί προδότη, τί έθνοκτόνο! Και γιατί όλ' αυτά; Γιατί μία φορά ήταν κι' αυτός βενιζελικός, όπως ήταν στην αρχή όλοι σχεδόν οι Έλληνες. Από πολιτική δηλαδή έμπάθεια, που κάνει μερικούς ανθρώπους να ντύνονται κάθε άξια στον πολιτικό αντίθετο—ή το νομιζόμενο αντίθετο—κι' όταν ακόμα λέγεται "Αλέξαντρος Πάλλης. Δεν είναι φοβερό αυτό;

Και καλά για τον Πάλλη. Θάλεγε κανένας πως οι εφημερίδες αυτές θέλησαν να τον ταπεινώσουν μόνο γιατί έγραφε σε γλώσσα που αυτές δεν την παραδέχονται. Από γλωσσική τελλοςπάντων, από φιλολογική έμπάθεια. Τα ίδια όμως έκαμαν και με την κοντέσσα Νοάιγ, τη μεγάλη ελληνογαλλίδα ποιήτρια. Οι Γάλλοι, που τη λατρεύουν, πρόκειται τώρα να της στήσουν ένα μεγαλόπρεπο μνημείο—την προτομή της μέσα σ' ένα θαυμάσιο κήπο αφιερωμένο σ' αυτήν. Κι' επειδή είναι Έλληνίδα από μητέρα, κι' αγαπούσε την Έλ-

λάδα, κι' έλεγε μάλιστα πως στο ελληνικό της αίμα χρωστούσε τις καλύτερες έμπνεύσεις της, ο κ. Πολίτης, ο πρεσβευτής μας στο Παρίσι, έγραψε στον ποιητή Παλαμά να ένεργήσει ώστε κι' ή διανοητική Έλλάδα, από ευγνωμοσύνη, να λάβη μέρος στον παγκόσμιο γιά το μνημείο έρανο. Ο Παλαμάς δημοσίευσε στις εφημερίδες μια έκκληση. Και βρέθηκαν πάλι μερικές—οι ίδιες που χτύπησαν έτσι άγρια τον Πάλλη—να χτυπήσουν ακόμα άγριότερα και τη Νοάιγ, λέγοντας πως δεν ήταν ούτε μεγάλη ποιήτρια, ούτε ελληνίδα, ούτε τίποτα, παρά μία έλεεινή... βενιζελική! Και γιατί; Γιατί όταν ο Βενιζέλος ήταν στις δόξες του, ή Νοάιγ, μὴν ξεχνώντας πως ήταν Έλληνίδα, του έγραψε—γαλλικά έννοείται—ένα ποίημα!

Αλλά το φοβερότερο απ' όλα είναι αυτά που γράφονται τώρα στη Γαλλία έναντιον—ποιανού, νομίζετε;—του Βίκτορα Ουγγώ. Και πάλι από πολιτική έμπάθεια. Γιατί, καθώς θά ξέρετε, ο Ουγγώ ήταν δημοκρατικός, αντιπολιτευθηκε δυνατά τον Ναπολέοντα Γ', απ' αυτόν εξορίστηκε στη Γερσέυ, και μόνο αφού κατελύθηκε ή Αυτοκρατορία κι' αναστήλώθηκε ή Δημοκρατία, ο εξόριστος γύρισε στην πατρίδα του κι' αποθεώθηκε. Αυτή την αποθέωση δεν τη χώνεψαν ποτέ οι γάλλοι βασιλόφρονες. Αρνιόνταν κάθε άξια στον ποιητή, ισχυριζόμενοι πως ή Δημοκρατία τον έκαμε με το στανιό μεγάλο. Το σύνθημα έδωσε προ έτών ο Λέων Ντωντέ—ο γιός του Αλφόνσου, γνωστότατος κι' αυτός συγγραφέας μάλιστα και πολιτευόμενος, φανατικός βασιλόφρονας—που σ' Απομνημονεύματά του περνά τον Ουγγώ γενεές δεκατέσσερες. Σήμερα, έκτος από πολλούς άλλους, είναι ο συγγραφέας Κλώντ Φαρνέρ, κι' αυτός βασιλόφρονας. Ξαναμιασά για τον Ουγγώ δσα είπε έναντιον του ο Ντωντέ. Και με την ευκαιρία της πεντηκονταετηρίδας από το θάνατό του, έφτασε να τον ονομάση μεγάλο... ήλιθιο. Ναι, παιδιά μου! Μεγάλος ήλιθιος ο Ουγγώ! Αυτός που άλλοι τον είπαν «δωρό του Θεού στην ανθρωπότητα». Ός εκεί φτάνει ή πολιτική έμπάθεια!

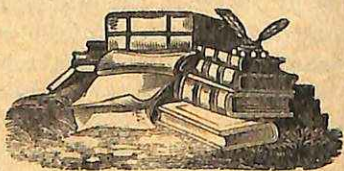
Αλλ' αυτά δεν γίνονται μόνο στις ήμέρες μας. Ο κόσμος, δυστυχώς, είδε κι' άλλες πολυτάραχες ήμέρες σαν τις δικές μας, και πάντα ή πολιτική έμπάθεια έκανε τους ανθρώπους άρνητές, άδικους και παράλογους. Ένα παλιό χρονογράφημα γαλλικής εφημερίδας, που έτυχε να το διαβάσω μεταφρασμένο σ' ένα έλ-

ληνικό περιοδικό της εποχής (του 1835 νομίζω, δηλαδή έδώ κι' εκατό χρόνια) αρχίζει έτσι: «Τους ταραχώδεις αυτούς καιρούς, πολλοί έχασαν την ήσυχία τους, τη θέση τους, την περιουσία τους, την έλευθερία τους, και μερικοί την κεφαλή τους. Ο κ. Λεβερριέ έχασε τον άστέρα του». Ξέρετε τώρα ποιός είναι ο «άστέρας» του Λεβερριέ; Όχι κανένα παράσημο, αλλά ο ίδιος ο πλανήτης Ποσειδώνας, που ο μεγάλος εκείνος άστρονόμος της Γαλλίας τον είχε ανακαλύψει με υπολογισμό! Από τις παρεκκλίσεις δηλαδή που παρατηρούσε στις τροχιές άλλων γνωστών πλανητών, συμπέρανε πως εκεί κοντά τους θα ήταν κι' ένας άλλος, με τόσο όγκο και με τόσο έλξη. Υπολόγισε και τη θέση του ακριβέστατα. Κι' άλλοι άστρονόμοι, που είχαν πιό δυνατά τηλεσκόπια από του Λεβερριέ, κοίταξαν στη θέση εκείνη και τον είδαν. Τί νίκη της Επιστήμης! τί θρίαμβος του ανθρώπινου πνεύματος! Αλλά ο Λεβερριέ ήταν βασιλικός. Ο αντίπαλός του, επίσης σπουδαίος άστρονόμος Αραγκό, ήταν δημοκρατικός. Συνέβαινε λοιπόν, κάθε φορά που νικούσαν οι δημοκρατικοί, να παύεται από διευθυντής του Αστεροσκοπείου ο Λεβερριέ και να διατίθεται ο Αραγκό, που διακήρυττε τότε πως ή άναγκαλυψη του Ποσειδώνα ήταν μύθος, μπλόφα. Έτσι—όπως λέει κι' ο χρονογράφος—ο μεγάλος άστρονόμος «έχανε τον άστέρα του». Και για να τον ξαναβρή, και μαζι μ' αυτόν την θέση του στο Αστεροσκοπείο, την άξια του και τη φήμη του στον επιστημονικό κόσμο, έπρεπε να καταλυθ ή Δημοκρατία και να ξανάρθ η Γαλλία βασιλιάς—πράγμα που εκείνο τον καιρό, από τη Γαλλική Επανάσταση ως το άδοξο τέλος του Ναπολέοντα Γ' (1793-1870) γινόταν κάθε λίγο και λιγάκι.

Όλ' αυτά δεν σας φαίνονται άποκρουστικά, άποτρόπαια; Αλλά να τα θυμάστε. Κι' όταν μεθαύριο θά βγείτε και σεις στη ζωή και θάχετε βέβαια μια πολιτική ιδεολογία, και θάνήκετε σ' ένα κόμμα, κοιτάξτε καλά, ποτέ ή πολιτική έμπάθεια να μη σας κάμνη νάρνηθητη την άξια ενός μεγάλου ποιητή, συγγραφέα, επιστήμονα. Θάταν άμαρτία απ' το Θεό.

Σας ασπάξομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Νειρεύηκα τα κάλλη σου, νησί λουλου-

[διασμένο,

Όπως πάντα άνοιξη στα κλώνια αν-

[θισμένη]

Πεθύμησα την όψη σου και θάθελα

[να μένω

Ανάμεσα στης φύσης σου τις χάρες,

[πλανεμένη.

Τα λούλουδα θά μουΰφταναν, να ζήσω

[να χρονίσω,

Χωρίς τη ζήτηση να πω τάνηξερα του

[κόσμου.

Στους ίσκιους σου θά νάγερνα, τη δί-

[ψα μου να σβώσω

Στις κρουσταλλένιες σου πηγές. Έλα

[νησί μου, δόσμου!..

Δόσμου τα και τάποξητῶ στην ύπνο-

[φαντασία μου,

Όπου δλόθερμη σε σε, πάντα κοντά

[πλανιέται.

Δόσμου τα κάλλη που ζητώ μέσα σ'

[δνειράτα μου

Και γλύτωσέ μου την ψυχή, απ' τον

[καίμο που σβύεται.

Χρυσάλλης

ΑΠ' ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΤΗΣ ΝΙΝΑΣ

Μακριά σε μία πόλη της Αφρικής,

μακριά απ' την αγαπημένη μου πα-

τρίδα Ελλάδα, θά γιορτάσω κι' εγώ

το Πάσχα για πρώτη φορά φέτος μα-

κριά απ' τους δικούς μου

Ναι, έτσι το θέλησε ή μοίρα, ή μοί-

ρα αυτή που μάς παίζει σαν παιχνιδά-

κια σά χέρια της, χωρίς να μπορούμε

ν' αντισταθούμε στη θέλησή της.

Μεγάλο Σάββατο άπόψε! Ο νοῦς

μου φτερουγίζει, φεύγει μακριά απ'

αυτή τη μαύρη κι' άχαρη Αφρική, πε-

τά, περνά βουνά, έρημες έκτάσεις με

άμμο, θάλασσες και φτάνει στην Έλ-

λάδα, στο σπίτι μου... Και νά, βλέ-

πω όλους, μικρούς και μεγάλους, μα-

ζεμένους στην κουζίνα να έτοιμάζουν

την πατροπαράδοτη μαγειρίτσα. Ο

Γιαννάκης λοξοκοιτά τα τηγανισμένα

σηκωτάκια, ή Έλλη λιγουρεύεται τα

κουλουράκια. Μετά όλοι στρώνουν και

στολίζουν το τραπέζι για τα μεσάνυχ-

τα: κόκκινα αυγά, κουλούρια, τσου-

ρέκια...

Και να ή ώρα είναι έντεκα, οι καμ-

πάνες κτυποῦν κι' όλοι τους έτοιμά-

ζονται για την Ανάσταση, παίρνουν

ένα κερί άσπρο στο χέρι και φεύγουν.

Στη μεγάλη αούλη της έκκλησιάς βρί-

σκουν πολλούς γνωστούς και φίλους.

«Χρόνια πολλά» λέει ο ένας στον άλλο

«και του χρόνου». Σε λίγο ένα κερί ά-

ναμένο με το «άνέσπερο φῶς» παρου-

σιάζεται, όλοι τρέχουν ποιάς να προ-

τάναψη το δικό του, οι παπάδες βγαί-

νουν, ανεβαίνουν στην εξέδρα και με-

τά από λίγο ακούγεται θριαμβευτικά:

«Χριστός ανέστη εκ νεκρών». Χριστός

άνεστη! φωνάζουν όλοι μεταξύ τους,

ένώ τα βαρελότα—εις ένδειξιν χαράς

—βροντούν.

—Και του χρόνου, να ζήσετε, Χρι-

στός άνέστη, παίρνουν και δίνουν οι

εὐχές...

Και να τους πάλι όλοι χαρούμενοι

γυρίζαν στο σπίτι με τις λαμπάδες ά-

ναμένες ή άχνιστή μαγειρίτσα τους πε-

ριμένη στο τραπέζι, τα κουλούρια και

τ' αυγά είναι έλικυστικώτατα μετά τη

νηστεία. Κάθονται όλοι και παίρνον-

τας ο καθένας απ' ένα αυγό—ω! δίκως

άλλο ο Γιαννάκης θά ψάχνη πάλι για

το πιό γερό—θάρξίσουν να τσουγκρούν.

Ασφαλῶς αυτή την ώρα που έγω έ-

δω—πέρα μοναχή γράφω και τους σέ-

πτομαι, θά με θυμίσθηκαν κι' αυτοί!

Αύριο θάχω απ' όλους γράμματα και

κάρτες για εὐχές. Ό! Θεέ μου, λόγω

θεομά πάνω σ' ένα άψυχο χαρτί, λόγω

που ή άπόσταση θά τάχη παγώσει,λό-

για που θά με κάνουν να θυμηθῶ τους

συγγενείς και φίλους και να δακρύσω.

Ξενητεία! σε σένα όλα είναι κρύα

κι' άχαρα. Έδώ μέσα στα βάθη αυτής

της ξένης χώρας δεν υπάρχει έλπις από

πουθενά ν' ακούση να ψάλλουν το

«Χριστός Άνέστη».

Πρώτη φορά που περνά αυτές τις

γιορτές μακριά απ' το σπίτι μου, κι'

ή καρδιά μου σφίγγεται, μουρχειται να

κλάψω.

Πατρίδα μου, αγαπημένη μου Έλ-

λάδα, τώρα μόνο που είμαι μακριά

σου, νοιώθω όλη τη γλύκα που έχει ή

άγκάλη σου.

Ό! σεις πουλιά που πετάτε άμερι-

μνα κι' έλεύθερα στους δρίζοντες, κι'

έσῶ άεράκι που περνάς χαϊδεύοντας τα

μαλλιά μου, πάρτε τις καρδιόβγαλτες

εὐχές μου και τα φιλά μου και πη-

γαίνετέ τα στους δικούς μου, στην Έλ-

λάδα...

Χριστέ μου που για σένα άπόψε

γιορτάζουν, Χριστέ παντοδύναμε έσύ

που ξέρεις να βλέπης τα βόθη της κά-

θε καρδιάς, που βλέπεις ακόμα και τη

δική μου πόσο πονά, έλα άπόψε και

βοήθησέ με και δώσε μου δύναμη στη

μοναξιά μου. Βοήθησέ με να συνηθί-

σω και ν' ακολουθήσω εύχάριστα το

δρόμο που ή μοίρα θέλησε να μου χα-

ράξῃ.

Σφίγῃς

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΟΥ

Τί μεγάλος τίτλος για ένα απλό μα-

θητικό δωματάκι. Και όμως είναι κυ-

ριολεξία.

Πώς άλλοιως να πη κανείς το μέρος

που γράφει, που διαβάσει;

Ένα τραπέζι, ένα ντιβάνι, μια μικρή

βιβλιοθήκη, δυό καρέκλες να όλη ή

επίπλωση του γραφείου. Το καθένα ο-

μως απ' αυτά τα άψυχα πράγματα έχει

για μένα δόξαληξη ιστορία.

Πρώτα-πρώτα το τραπέζι μου, το

γραφείο μου, όπως το λέω με περηπά-

νεια. Είναι στολισμένο με ειδῶν-ειδῶν

σχέδια. Σκίτσα, γελοιογραφίες, μελα-

νιές, σκαλισματα με το σουγιά, τί θές

και δεν έχει. Μόλις το άνικρύσης,

παίρνεις άμέσως μια ιδέα για την εϋ-

καταστασία της υποφαινομένης. Μ' όλ'

αυτά το τραπέζι μου μ' άρέσει πολύ,

και διαβάω άπάνω έκει, όπως δεν θά

διάβαζα ούτε στο αναπαυτικότερο και

πολυτελέστερο γραφείο του κόσμου.

Έπειτα το ντιβάνι. Άχ! τί προσκλη-

τικό που είναι όρες-όρες. Νά είναι

δέκα ή ὦρα το βράδυ να διαβάξης "Άλγεβρα, να είσαι τύφλα από τη νύ-στα, αϊ, ξαπλώνεσαι ή δεν ξαπλώνεσαι να τον πάρης γλυκά-γλυκά; Κι' εγώ δεν ξέρω πως κατορθώνω νάντιστέκομαι στον πειρασμό. Μου χρειάζεται με-γάλη δόση ηρωισμού για να συνεχίσω τη μελέτη μου.

Δεξιά στο γραφειάκι μου βρίσκεται ή βιβλιοθήκη. Ίί χαρά έκανα όταν μου την πρωτοέφεραν, ολοκαίνουργη, γυαλιστερή, με τα τρία ράφια της, έτοιμα να δεχθῶν τόση σοφία. Είχα πιά κάμποσα βιβλία και για να μη σέρονται έδῶ κι' εκεί μου χάρισαν αυτή τη βιβλιοθήκη. Μά... τί άπογοητευση! Όλα εκείνα τα βιβλία που εγώ τα νόμιζα πάμπολλα, μόλις έπιασαν το μισό ράφι. Σιγά-σιγά όμως άρχισε να γεμίζει ή βιβλιοθήκη μου, και τώρα ένα μέρος μόνο μένει ακόμα άδειο, που γοήγορα βέβαια θά γεμίση κι' αυτό.

Αυτό είναι το γραφείο μου. Πέρασα εκεί μέσα άξέχαστες στιγμές, τα ὠραϊότερα χρόνια της ζωής μου, τα μαθητικά. Και τώρα είμαι ακόμη μαθήτρια, αλλά δεν μου μένει πιά καιρός να προσέχω στον άψυχο κόσμο. Όταν είναι κανείς μικρός όλα τα προσέχει, όλα τον συγκινούν. Ένώ όταν μεγαλώσῃ...

Θά λυπηθῶ πολύ όταν θάρθῃ κάποια μέρα—και ασφαλῶς θάρθῃ—που δε θά ξανακαθίσω πιά μπρός στο μαθητικό μου γραφείο, για να διαβάσω τα μαθήματα του σχολείου...

Αγνάδι

ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

"Ήρεμα κυλάει, κρυστάλλινο, άνάμεσα στα πανύψηλα δέντρα το ρυάκι. Πράσινη, καταπράσινη χλόη φυτρώνει στις όχθες του. Θάμνοι, κοσσοί, μυρτιές, πλατάνια κι' όλα τα άνηδη όλα τα φυτά το τριγυρίζουν. Κι' αυτό κυλώντας, κελαριζει γλυκά και τους μιλάει για κάποια χαρά, για μια μεγάλη ευτυχία.

Μά εκεί στην άκρη του καθισμένη είναι μια λεπτή γυναίκα. Τα μαῦρα της φορέματα, το πονεμένο πρόσωπό της και τα μαῦρα θλιμμένα της μάτια, τί αντίθεση που κάνουν μ' όλη την χαρούμενη φύση! Πονεμένα λόγω βγαίνουν απ' το στόμα της. Λέει τον πόνο της το μικρό παράπονό της στο ρυάκι, στα λουλούδια. στα πουλιά, σ' όλη τη φύση. Μιλά για τ' άγγελάκι της που έχασε, για το σγουρόμαλλό της αγόρι. Μιλά για την ζωή της την πικραμένη, για την χροστή άκτίνα που την φώτισε για λίγο—το μικρό της το παιδάκι που έφυγε για πάντα.

Κι' ύστερα για μια άπέραντη δυστυχία, για όνειρα γεμισμένα και για χαμένα ιδανικά. Και δάκρυα πικρά, δάκρυα της πιο μεγάλης άτελεισίας αυλακώνουν το φτωχό πρόσωπό της. Κυλούνε, κυλούνε και στάζουν θολά μέσα στο διάφανο ποταμάκι.

Θολώνει νομίζεις αυτό. Πένθιμο γίνεται το μουρουτισμά του. Μοιάζει να κλαίει κι' αυτό σέρνοντας μαζί του τα δάκρυα της χαροκαμένης μάννας.

"Ήρεμα κυλάει πάλι το ρυάκι. Και κυλώντας άνάμεσα στις πρσινάδες τους μιλάει για μια μάννα πονεμένη, για μια χαμένη ευτυχία και για ένα νέο άστεράκι τ' ουρανού.

Τρύπα στο Νερό

ΠΕΡΙΗΓΗΤΑΙ...

Η σειρήνα του καραβιού ακούγεται για τελευταία φορά, κι' ανακατώνεται με χίλιες άλλες στο πολυθρόνο λιμάνι. Ξεκινάμε αργά-αργά, αφήνοντας πίσω μας κάθε κίνηση, κάθε θόρυβο, που φτάνει σ' εμάς, σά μακρινό βουητό.

Ένα πλήθος από ξένους περιηγητάς, που ο πόθος του άγνωστου έφερε κείνο το πρωί στα νερά μας, είν' οι μοναδικοί έπιβάτες του καραβιού μας. Κι' η σειρήνα του καραβιού ξανακούγεται όταν αφήνουμε πίσω το λιμάνι του Πειραιά...

Είν' ένας τελευταίος χαιρετισμός... ένας τελευταίος αποχαιρετισμός που στέλνουν οι ξένοι στην όμορφη πρωτεύουσα, που λίγες ώρες μονάχα τους φιλοξένησε...

Θαυμάζω για λίγο τις στεργές αναλαμπές του ήλιου, που χρυσίζουν τα νερά του Σαρωνικού, κι' ύστερα, αφού το σκοτάδι σκεπάσει, σ' ένα πελώριο πέπλο, θάλασσα κι' ουρανό, αφήνω τον έαυτό μου να παρασυρθώ από χίλιες σκέψεις.

Κοιτάζω με θαυμασμό και περιέργεια συνάμα, τα πρόσωπα που με τριγυρίζουν. Δυό Άγγλοι θαυμάζουν και το παραμικρό που βλέπουν: κάθε βραχμάκι, κάθε φώς που διακρίνεται από μακριά, τους κινεί την περιέργεια, τους κάνει να θαυμάζουν. Κανείς δεν έχει έλπιδα από σοβαρότητα: δε μπόρεσα να διακρίνω στο γεμάτο άφέλεια κι' απλότητα πρόσωπό τους καμιά ψυχρότητα. Ούτε που έννοιωσα καθόλου το περίφημο «Άγγλικό φλέγμα», την παντοτεινή αυτή αδιαφορία τους. Νομίζει κανείς πως έληξε μισροστά του μικρά παιδάκια, όλη τη χάρη και την άφέλεια που τα χαρακτηρίζει.

Κάποια κυρία δείχνει με θαυμασμό ένα μεγάλο ευζώνια, μια όμορφη πραγματική κούκλα, τ' ωραιότερο ένθημο που θάχω μαζί της απ' την Ελλάδα.

Τί άνθρωποι!... Νομίζει πως έχεις να κάνης με παιδιά. Τόσο ένθησιάζονται με το παραμικρό. Μια κορδέλλα, μια φωτογραφία, μια κούκλα, ένα κοχύλι, ένα τίποτα, είν' η χαρά τους! Θάλεγε κανείς, πως αυτοί οι άνθρωποι ταξιδεύουν σ' όλο τον κόσμο, για να νοιώσουν τη χαρά να κρατήσουν στα χέρια ένα αντίκειμενο από κάθε χώρα που περνούν.

Ξεκινούν απ' τις πιο μακρινές χώρες της γής, αφήνουν κάθε κίνδυνο, αφήνουν πίσω τους κάθε άνεση, κάθε ευχαρίστηση, και γυρίζουν, γυρίζουν αδιάκοπα σ' όλο τον κόσμο, μαθαίνοντας όλοένα δ,τι σ' αυτούς είν' άγνωστο. Ο πόθος για μακρινές περιπέτειες, ή λαχτάρα για τη μάθηση, για τη γνώση, για τον πλουτισμό των έντυπων, τους γιομίζει χαρά και ταξιδεύουν... πάντα ταξιδεύουν. Γνωρίζουν στ' ατέλειωτα ταξίδια τους ό,τι τους αρέσει—ποτέ δεν τ' κουνούν απ' την περιορισμένη έκταση της πατρίδας τους—μένει πάντα μυστήριο. Τά γερατειά, αφήνουν την κούραση, την ταλαιπωρία του ταξιδιού. Τά ξεχνούν όλα μπρος στα έπιβλητικά μάγαρα ενός Παρθενώνα, μπροστά σ' ένα μισοσπασιμένο άγαλμα, σέ μια ιστορική πεδιάδα.

Και νά, φτάνουμε στο υπερωκεάνειο, που θά τους πάει και πάλι μακριά, σ' άλλα μέρη όμορφης.

Κάποιος λέει, ότι ποτέ δε θά ξεχάσει την Ελλάδα, τον χαρούμενο ουρανό της.

Φεύγουν όλοι απ' το βαπόρι... ξαναπαίρνουν στο υπερωκεάνειό τους, που θά τους πάει σ' άλλες χώρες, σ' άλλους κόσμους, σ' άλλα ήθη κι' έθιμα. Θά τους πάει σ' άλλα άκρογιάλια, σ' άλλες όμορφες στεριές, που κρύβουν πολιτείες μαγικές.

Τρεις τελευταίες σφουριξίες είν' ο αποχαιρετισμός μας, που τ'όν άναποδίδει ο υπερωκεάνειος κολοσσός. Είν' ο τελευταίος τους χαιρετισμός. Ένας χαιρετισμός στην όμορφη Ελλάδα, στον γαλανό της ουρανό, σ' ό,τι όμορφο έθαύμασαν κάτω απ' τ'άπλετο φώς του. Ένας χαιρετισμός στ' αρχαία μεγαλειότητα που θαύμασαν πάνω στην Ακρόπολη, στ' άριστοόρημα αυτό της αρχαίας τέχνης. Είν' ο στεργός χαιρετισμός του νέου πολιτισμένου κόσμου, στον πολιτισμό ενός άθαντου παλιού λαού.

Φεύγουμε. Αφήνουμε πίσω μας το πελώριο καράβι, που ήλεκτροφώτιστο τώρα—φαντάζει στα σκοτάδια της νύχτας σάν ένας πελώριος βράχος που φωσφορίζει.

Σέ λίγο, τους βλέπουμε κι' έκείνους να φεύγουν. Πηγαίνουν μακριά, σ' άλλες χώρες, εκεί που τ'άγνουν, τους καλεί, για να θαυμάσουν κι' άλλους πολιτισμούς, για να προσθέσουν μια έλπιδα ακόμα στο ταξιδιωτικό τους καρβέ. Μοιάζουν τα ταξιδιάρικα πουλιά, που πάντα φεύγουν, όλο και πιο μακριά, όλο και πάρα πέρα πηγαίνουν. Ποτέ δε στέκονται σέ μια μεριά. Κι' ούτε που διακρίνει κανείς την παραμικρή κούραση στο βλέμμα τους. Αυτό τους εύχαριστεί. Τό ατέλειωτο ταξίδι είν' η χαρά τους, ή ζωή τους...

Και ταξιδεύουν... όλο ταξιδεύουν... Φίλημα Σκιάς

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

Κάποιο βράδυ, ο Χότζας όνειρευτηκε άπάνω στον ύπνο του, ότι κάποιος, που στεκόταν δίπλα στο κρεβάτι του, του δινε έννέα φλωριά και στο χέρι μάλιστα. Αυτός όμως έπέμενε να του δώσει κι' άλλο ένα και να τ'ά κάνει δέκα.

Από την ταραχή λοιπόν που του φέρε αυτή ή έπιμονή, έζπνθησε.

Μόλις όμως είδε ότι κανένας δεν ήταν, ούτε δίπλα στο κρεβάτι του, άλλ' ούτε και στο δωμάτιο, κλείνει άμέσως τα μάτια του και ύποχωρώντας στην άξιωσή του, λέει:

—Έλα δός τα. Δεν πειράζει, ως είναι και έννέα!

Σαρπηδών

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Γεώργιος, λιχουδάκης κι' έγωϊστής—Τόσο λίγο γλυκό μου βάξεις, μαμιά;

Η Μαμμά:—Αυτό δεν είναι για σένα, είναι για την άδερφή σου.

Ο Γεώργιος:—Τί; όλο αυτό για τη Ρίτα;!

Αργος Αργής

ΜΗ ΑΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πώς κάθε παραγγελία σας, για να εκτελείται άμέσως, πρέπει να συνοδεύεται και με μια τυπωμένη ταμνία, απ' αυτές με τις όποιες σάς στέλνουμε κάθε έβδομάδα το φύλλο.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 δδός Εβριπίδου
την 7 Μαΐου 1935

Μόνο όσοι έχουν ψευδώνυμο και μου γράφουν, δικαιούνται να έχουν άπάντηση—έκτενέστερη ή συντομότερη, αναλόγως του θέματος και του χώρου—στην Αλληλογραφία μου. Σέ δυσανάγνωστα γράμματα, με ξεθωρο μέλάνι γραμμένα, ή άκατάστατα, βιαστικά, μουντζουρωμένα, δεν άπαντώ. Έπίσης δεν δέχομαι όσα γράμματα δεν έχουν το απαιτούμενο γραμματόσημο και πρέπει να πληρώσω, ότι λείπει διπλό. Όταν τα γράμματά σας έχουν πολλά φύλλα ή άλλα πράγματα έσώκληιστα—λύσεις, κομμάτια για την Σελίδα κτλ.—πρέπει να τα ζυγίζετε στο ταχυδρομείο και να βάζετε το γραμματόσημο που χρειάζεται.

Με μεγάλη μου χαρά παρατηρώ πώς, στη διαπλασιακή κίνηση, είναι πολυάριθμα τώρα και τάγορια. Γιατί τα τελευταία χρόνια είχε έλαττωθεί ο άριθμός τους κι' υπερτερούσαν σημαντικά τα κορίτσια. Και το ότο εξαιτίας κυρίως του άθλητισμού που άπορροφούσε τάγορια τόσο πολύ, ώστε να τα παραμελούν από τα πνευματικά και να τ'ά κάνουν να παραμελούν ακόμα και τα μαθήματά τους. Έτοι παραμελούσαν και τη «Διάπλασι» που περιορίζονταν μόνο νά τη διαβάσουν. Από πέρου όμως, ο άριθμός των άγοριών στην κίνηση μου άύξησε, και φέτος είναι ακόμα μεγαλύτερος. Μπορεί νά το δείξη και μια πρόχειρη στατιστική του προηγούμενου φύλλου. Στην Αλληλογραφία π: χ: άπαντώ σέ 29 Διαπλασιά. Άλλα: Άλλα φορά, τ'ά 20 απ' αυτά θά ήταν κορίτσια και τ'ά 9 μόνον άγόρια. Στο προηγούμενο φύλλο είναι σχεδόν μισά και μισά: 15 κορίτσια και 14 άγόρια. Στο ίδιο φύλλο έγκρίνονται 5 νέα ψευδώνυμα: όλ' αυτά άνήκουν σέ άγόρια. Έπίσης, από τις 10 Πνευματικές Αοκήσεις του προηγ. φύλλου, οι 9 είναι άγοριών. Η υπερβολή αυτή, στο προηγ. φύλλο, είναι βέβαια και σήμπτωσις, κι' ίσως τα κορίτσια γενικά να έχουν ακόμα την πλειονοψηφία. Είναι όμως γεγονός πώς τάγορια τώρα είναι πολλοί περισσότερα από άλλους. Κι' αυτό μαρτυρεί πώς ο άθλητισμός δεν ταπορροφά πιά τόσο ώστε, χάριν του σώματος, νά παραμελούν το πνεύμα, ενώ πρέπει να καλλιεργούνται έξίσου και τα δύο. Τό σύμπτωμα είν' ευόλινο κι' ευχάριστο, κι' έλπίζω πώς θά εξακολουθήση νά έμφανίζεται όλοένα περισσότερο.

Σας θυμίζω την προκήρυξη του Β' Διαπλασιακού Διαγωνισμού του Ραδιοφωνικού Σταθμού Μπαρί, που δημοσιεύθηκε στο προηγούμενο. Η προθεσμία είναι ως τις 15 Ιουνίου. Τό νου σας νά μνήν τη χάσσετε. Έχει τόση άνήχηση ένα Βραβείο σ' αυτόν το Διαγωνισμό!

Όχι «Χρυσή», αλλά Ξανθή Κουκλίτσα είναι το ψευδώνυμο σου, φίλη μου Μ. Κ., όπως σου τό ένέκρινε στο πρώτο φυλλάδιο του Δεκεμβρίου. Πως δεν τό πρόσες; Άπορώ ακόμα πώς δεν άπάντησες, όπως λές, σε γράμματά σου και πώς δεν σ' ευχαρίστησα για τό έσοπάθωμα. Μήπως τό έκαμα μ' αυτό το ψευδώνυμο και σ'ό δεν τό κατάλαβες, γιατί περιμένας νά ιδής τό άλλο; Άς είναι, τώρα που έξηγηθήκαμε, γράψε μου πώς Ξανθή Κουκλίτσα και πρόσες νά βλέπεις τις άπαντήσεις μου σ' αυτό τό ψευδώνυμο.

Έμμα Μόρελαντ, τό κομμάτι σου έκείνο σου τό άπέρριφα ως πάρα πολύ θλιβερό έλπίζω τό άλλο—δεν τό διάβασα ακόμα—να είναι ευθυμότερο. Πραγματικά, οι καλοί στίχοι είναι πολύ δύσκολοι. Προπάντων δεν πρέπει νά φαίνονται «τραχηγμένοι» απ' τα καλλικά, αλλά φυσικοί κι' άβίαστοι. Μή νομίζεις όμως πώς αυτό είναι «έμφυτο» μόνο, ή πάντα έμφυτο. Έγ' άρχουν ποιητάι που με πολλόν κόπο, με μεγάλη προσπάθεια, δίνουν στο στίχο τους φυσικότητα κι' άνεση. Μιά τέχνη τελοσπάντων κι' αυτό, και κάθε τέχνη είναι κόπος. Πρέπει νά κοπιήσες έσύ—λέει ένας κριτικός—για νά μνήν κήμης τόν άναγνώστη σου νά κοπιήσες.—Πολύ με συγκίνησε τό τελευταίο μέρος του γράμματός σου. Δεν έχεις ούτε μνήμερα, ούτε άδελφή, ούτε φίλη, κι' όλ' αυτά τα βρίσκεις σέ μένα, κι' έγώ σου άρκω... Πόσο πρέπει λοιπόν νά σε προσέχω! Άλλά... και ποιά παιδί μου παραμάλω; Για όλα δεν είμαι σά μια μητέρα; Αυτή ή σκέψη με παρηγορεί και μ' ένθαρρύνει, όταν συλλογίζομαι τη μεγάλη, την τεραστία εύθυνη που έχω για τα παιδιά μου, προπάντων έκείνα που, όπως έσύ, δεν έχουν μητέρα...

Ά, ναι, Πριγκίπισσα των Δολλαριών με τέτοιο μελάνι νά μου γράφεις πάντα. Μετό άλλο, τα γράμματα τα έβλεπαν ίσως τα μάτια σου, όχι όμως και τα δικά μου. Γιατί έσύ είσαι μόλις 15 χρονών, ενώ έγώ είμαι... 57. Πολύ σωστή ή παρατήρησή σου για τό βραβείο Νόμπελ. Μυθιστοριογράφος σάν την Γκρατία Ντελέντα, που τό έχει πάρει, έχουμε και μετς έδω. Ο Ξενοπούλος, καθώς λές, έχει γράψει διηγήματα, μυθιστορήματα και θεατρικά έργα έξοχα. Κι' ο Παλαμάς δεν είναι κανένας καλύτερος από τους ποιητές που βράβευσε ως τώρα ή Σουηδική Ακαδημία. Φαίνεται όμως πώς δεν ήρθε ακόμα κι' ή σειρά της μικρής μας Ελλάδας. Τό βραβείο Νόμπελ τό δίνουν κατά προτίμηση στα μεγάλα Κράτη—Γερμανία, Γαλλία, Άγγλία, Ιταλία και καθέτης. Έ, μια μέρα θάρθω κι' ή σειρά μας. Κι' αν θά ζή ως τότε—που τό εύχόμαστε όλοι—θά τό πάρη ο μεγάλος μας Παλαμάς, που άλλωςτε από χρόνια είναι έπίσημος ύποψήφιος.

Πραγματικά, Άννη Καρδιά, πολύ τερπνές κι' ώφέλεις οι άσχολίες που γέμιζαν τόν καιρό σου. Μπορούσες όμως νά γράφεις μια φορά και σέ μένα, όπως γράφεις και στις φίλες σου Διαπλασιούλες. Ποιός σου είπε πώς μόνο έκείνες περιμένουν γράμμα σου κι' όχι κι' έγώ;... Ναι, καλά τό μνήμεράς: τό μυθιστόρημα «Ο Άστός και τό Άστρο» πλησιάζει στο τέλος του. Κατά λάθος είπα στο προηγούμενο πώς θά βαστάξη όλο τό χρόνο. Όσο για τό διάδοχο, δεν έχω άποφασίσει ακόμα: πάντως θά είναι ένα έπίσης ώρατο μυθιστόρημα, από δυό τρία ώραια που έχω υπ' όψει μου.

Δεν πειράζει, Άνθος του Ιονίου, αν ο γραφικός σου χαρακτήρας αλλάξει τώρα συχνά. Όλων των παιδιών αλλάζει. Σιγά-σιγά θά μορφωθεί κι' ο δικός σου, και θά είναι μάλιστα ώρατος, αν κρύνω απ' τό σημερινό σου γράμμα. Χαίρω πολύ για την πρόσό σου στο σχολείο κι' ευχαριστώ για τα καλά λόγια. Χαιρετισμούς και στην άδερφή σου, που περιμένας τό ποιήμα της. Ά, μνήν περιμένης με άγωνία τα αποτελέσματα αυτού του Διαγωνισμού, γιατί θάρρησουν. Προηγούνται, βλέπεις, τόσο άλλοι! Μπορείς όμως νά συγκρίνης κάθε φορά τις λύσεις που έστειλες μ' αυτές που δημοσιεύονται. νά μετράς τις όρθές, κι' έτσι όταν θά

δημοσιευθούν και των 13 φυλλαδίων, θά έέρξης επάνω—και πόσο έπιτυχής.

Σου έστειλα, Ξυρεκέλα, λυσόχαρτο κι' έχεις ακόμα καιρό νά στείλεις αυτές τις λύσεις. Χάρηκα πολύ για την έπιτυχία σου στην έκθεση και τόν τόσο καλό βαθμό. Άν βλέπης «άθροές» άπορρίψεις, βλέπεις όμως και άθροές δημοσιεύσεις: ώστε δεν υπάρχει λόγος νά μη μου στείλεις απ' αυτά τα κομμάτια που έτοιμάσες, αφού μάλιστα σου φαίνονται καλά.

Δεν πιστεύω, Ζουζού, νά πραγματοποιήση ή μαμμά την άπειλή της. Γιατί δεν είναι λόγος νά στερηθής έσύ μια μεγάλη ευχαρίστηση και ώφέλεια, έπειδή βρέθηκε ένα Διαπλασιόπουλο νά γράφη στα Μ. Μυστικά μια τόσο άπρεπη άπάντηση: «Ποιά ζώνω προτιμάς; Έμάς, δηλαδή έσάς!» Δεν είναι ούτε καν έξυπνη. Κι' άπορώ πολύ, γιατί τό Διαπλασιόπουλο που την έέγραψε, τό έέρω για καλό παιδί, κι' ακόμα έέρω πώς έχει μια λαμπρή μητέρα που τό έπιδόκειται και τό οδηγεί. Πώς του έξυπνε τόσο πρόστυχο άστοχε και πώς δεν τό είδε ή μητέρα του, δεν μπορώ κι' έγώ νά καταλάβω. Ούτε θά τδβρισκα έλαφρυντικό αν, όπως λές έσύ, τό τετραδιο άπευθυνόταν σέ άγόρι. Όχι, τό ίδιο θάταν. Είτε σέ άγόρι γράφει ένα Διαπλασιόπουλο, είτε σέ κορίτσι, πρέπει πάντα νά είναι προσεκτικό, άδρό, ευγενικό.

Σέ άλλους δεν έχω τόπο νάπαντήσω σήματα έκτενώς. Αντίοπη, Ριρή, Γεφ, Χωρίς Φτερά, Μικρομέγαλε, Κλέφτης του 21, Μελαγχολική Όνειροπόλε, Αιώνια Θρύλλε, Ίπτάμενε Άστέ, Άοβροστη Φλόγα, Κεραμίδες Γάτε, Άρχιερμένη Έλάσσα, Άχινέ, Διαβολοκόριτσο, Άνεμώνη του Βουνού, Μικρέ Άθλητή, κ. Άσοφε, Άετιδεύ κτλ. κτλ. φύλαξα τα γράμματά σας για τό έρχόμενο και... πάλι νά ιδούμε.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ.

Άπορρίπτονται: «Ανέκδοτο» της Σ. Η. Μ. Πολύ γνωστό. —(Τό λιβάδι) του Δόνιφον. Χαριτωμένο και έξαιρετικά καλογραμμένο για πρωτόλειο. Είναι όμως κάπως πολύ σύντομο: μπορούσε ν' άναπτυχθώ λίγο ακόμη. Περιμένο απ' τόν μικρό μου φίλο νά μου στείλη κανένα δεύτερο καλύτερο.—(Παιδική λύπη) του Κοινάκι. Καλογραμμένο, μά άπθανο. Είναι κάπως δύσκολο νά πετύχη κανείς ένα μπαλόνι με μια καρφίτσα και νά τό κάνουν νά σκάση τόσο γρήγορα.—(Κρίνα) της Μια Ννα. Πολύ ώρατο ποιήμα. Άλλά έκείνο τό σημείο όπου λές ότι τα κρίνα τά έξερχίζεις ο άνεμος, μου φαίνεται έντελώς άπθανο, γιατί τά κρίνα φωτίζονται από βολβούς που βρίσκονται κάτω από τη γή: έτσι, κι' αν ακόμη τσακιστούν τά βλαστάρια, οι βολβοί μένουν και έξανασθίζουν. Δεν μπορεί νά γράφω τό ποιήμα με άλλα μέτρα, κάπως αυτό τό σημείο; —(Καλοκαιρινές χαρές) του Αούλληττου. Πολύ κοινό. Γράφω αδόκιμο.—(Καρπάνες) του Φοίβου. Όρατο θέμα, καλή στιχογραφία, αλλά γεμάτο λέξεις και φράσεις τελείως άκατάλληλες κι' ατάκτιστες με τό θέμα «καίανες» και «ήμνοι» είναι λέξεις σχεδόν συνώνυμες κι' ούτε μπορεί οι καρπάνες νά είναι «καίανες των ήμνων». Ο τελευταίος στίχος ώρατοτάτος. Μακάρι νά ήταν έτσι όλο τό ποιήμα.—(Τό έύνημα της άνοιξης) του Διαβολοκόριτσου. Κοινότατο τό θέμα. Ούτε είναι καν έξαιρετικά καλογραμμένο.—(Στη φίλη της) του Μαργήτου των Ψυχών. Γερμανομαντικό, κοινότατα γραμμένο.—(Ο μύθος άποασπίτης) του Τζιλ. Γνωστό ανέκδοτο γραμμένο σέ

σχολαστική γλώσσα.—(Γράμματα) του Κ. Α. 10. Έφόσον βραδεύθηκε στο διαγωνισμό, πώς μπορεί τώρα νά σταλή για τη Σ. Σ.; Κάποια παρεξήγηση θάγινε.—(Η άλπη χωρίς ούρα) της Μάτα Χάρι. Πολύ καλή ή μετάφραση και όμαλή ή στιχογραφία, αλλά μου φαίνεται πώς τό ποιήμα έμεινε άτέλειωτο. Έχει άλλωςτε και κάποια υπερβολική περιττολογία.—(Ο μικρός ήρωας) του Κουρασμένου Διαβάτη. Όρατο τό κομμάτι και άρκετά πρωτότυπο, αλλά πολύ μεγάλο και, Θεέ μου, τί σχολαστική μετάφραση! Μά ποιός χρησιμοποίησε τώρα πιά τέτοια γλώσσα; —(Τό δράμα ενός παιδιού) της Άοβροστης Φλόγας. Ολιδερωμένο, φανταστικό και πολύ έκτακτο.—(Ο μπάμπα-Νικο-λός) του Ζιζάνιου. Ός θέμα καλούτσικο, αλλά πολύ βιαστικά γραμμένο.—(Ο μπαρμπα-Σταθρος κι' ή καλύδα του) του Σίγφριντ. Πάρα πολύ μεγάλο. Γράφτες πιο παιδικά θέματα.—Θά εξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν έγκρίνεται, ούτε άναώνεται, αν δεν συνοδεύεται από τό δικαίωμα, δρ. 10.—Τά έγκρινόμενα ή άνανούμενα ισχύουν ως την 30 Νοεμβρίου 1935. Όσα συνοδεύονται από Α. άνήκουν σέ άγόρια, και όσα από Κ. σέ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Μαριλένα, κ.

(ΑΧ) Μπερμπαντικός, ά. (ΔΚ) Ταχυπινούλα, κ. (;). Άνδριστιανόπουλο ά. (δεν με γνωρίζετε;). Σπρίγγληδ, ά. (!).

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: Γαλανομάταν (ευχαριστώ πολύ! άμην!) Άστρον της Άύγης (για τη λέξη που με ρωτάς και που μου φαίνεται φτιαστική—δεν την έχει τό λεξικό—πρέπει νά μου πής που την είδες, για νά μαντέψω τη σημασία της: αυτή ή φωτογραφία δεν μου την στέλνεις νά την ιδώ, μήπως κανείς για δημοσίευση; τό θέμα είναι έξοχο.) Τζιλ (χαίρω πολύ που είσαι τώρα έντελώς καλά! ώ, ναι! «γερός νά είναι κανείς και τό Γυμνάσιο... δεν φεύγει» χαίρω και για την πρόσό του Συλλόγου) Άραχνιασμένην Δύραν (καθόλου δεν με κούρασε τώρα γραμματικά σου άπεναντίας τό βρήκα και πολύ σύντομο: ευχαριστώ και σένα και τις καλές σου φίλες που φροντίζουν για τη διάδοσή μου) Τρισεύγενην (ευχαριστώ για την ώρα, μπορείς νά μου γράφης κάπου-κάπου κι' άμα μεγαλώσω λίγο, τότε θά λαβαίνεις μέρες και στους Διαγωνισμούς) Άγριήν Άκρίταν (τις έλαβες, ευχαριστώ! Άλλη φορά, δόταν κανείς καμιά τέτοια έκδρομή, νά μου γράφης έκτενέστερα τις έντυπώσεις σου) Άελλώ (ά, τί ώραία αυτή ή έκδρομή! πόσες φυσικές όμορφές και θαυμάσια τεχνικά έργα είδατε! κι' ή βροχή στο τέλος μια... ποικιλία ή Ν. είναι, αλλά χωρίς ψευδώνυμα) Πουπέ (αν σου άρέσει, γιατί όχι; μου φαίνεται όμως πώς τό περιοδικό μας είναι υπερκαρτετό «Κυριακή» θά γίνη) ο Άνιανίς δεν λέγει ποτέ τό επώνυμό του, τόνόμα του θέλει νά είναι... όνοματεπώνυμο) στις Μ. Άγγελίες τά στοιχεία του άλφαβητικού—ΛΕ' φέτος—δηλώνουν τό έτος, τά δέ ψηφία—210, 211 κτλ.—είναι ο αύξων άριθμός από την άρχή του έτους) Κρινόλευκη (ευχαριστώ για τα καλά λόγια και χαίρω πολύ θάρρησες πάλι νά λαβαίνης μέρες στην κίνηση) Χανουμάκι (πολύ καλά κάνεις ή άλλη λογαφία είναι κι' ευχάριστο πράγμα κι' ώφέλιμο: μά νά γράφης και σέ μένα έννοω συχνότερα) Χωριάτισσα (έλαβα τό κομμάτι σου για τη Σελίδα και θά τό διάβασω με τη σειρά του, άλλη φορά όμως αυτά νά

μου τὰ γράφης χωριστά, ἔχι στὸ ἴδιο χαρτί μετὰ τὸ γράμμα.) **Μόνικαν** (δὲν πειράζει, ἀφοῦ ἔχεις τόσα μαθήματα, γράψε μου δταν εὐκαιρῆς) δὲν ξέρω βέβαια γιατί δὲν σοῦ ἀπάντησε ὁ **Κουρασμένος Διαβάτης**.) **Βασίλειον Δροσόπουλον** (ἔστειλα, εὐχαριστῶ, περιμένω.) **Ρέμβην** (ἔστειλα ἄλλο 21.) **Δ. Τόπαναν** (μπορεῖς νὰ στείλῃς τὸ ἀντίτιμο σ' ἐλληνικὰ γραμματόσημα.) **Θαλασσοπούλι** (εὐχαριστῶ παλὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα.) ἔστειλα στὴ νέα μου φίλη καὶ τὸν **Ὁδηγό**.) **Θάλειαν** (ἔλαβα) στὴν ἐρώτησὶ σου ἔχι.) **Καίτην Ε. Μανάρα** (οἱ ὁροὶ ποῦ σοῦ χρειάζονται γιὰ νάπαντήσης, ὑπάρχουν στὴν προκήρυξη τοῦ 23 φύλλον· οἱ ἄλλοι—γιὰ βραβεῖα, δῶρα τοῦ Σταθμοῦ κτλ.—ἐξάγονται ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα ἀποτελέσματα τοῦ Α' δηλαδὴ δυὸ πάλι θὰ βραβευθοῦν, τρεῖς θὰ ἐπαινέθων κτλ.) **Χρ. Π. Ἀνδρουσον** (τὸ ψευδώνυμο ποῦ προτείνεις δὲν μπορῶ νὰ στὸ ἐγκρίνω) στείλε ἄλλο, κατὰλληλο.) **Πίγκερτων, Κούλαν Κονδάκη** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 5 Μαΐου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 273ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 11 Ἰουλίου.

817. Λογοπαικτικὸς Δεξιόγραφος
Οἱ φίλοι μου—περίεργο! —
Ὡς μόνον ἂν τοὺς προσθέσουν,
τὴν οἰκουμένη δολοκλήρη
Εὐθὺς θάποτελέσουν.

Κηρύκειον

318. Στοιχειόγραφος
Χωρὶς ἐμένα πῶς μπορεῖς
Κάτι στὸν τοῖχο νὰ κρεμάσης;
Μὰ μ' ἓνα γιῶτα—τί θαρρεῖς;
Ἡλιο θὰ ἰδῇς καὶ θὰ θαυμάσης.
Δεσποινὶς Πεισματάρικα

319. Μεταγραμματισμός
Βγάτω Ὁμέγα, βάτω Ο
Καὶ σοῦ φτιάνω ἐγὼ τρεχᾶτα
Τῆς Ἀσίας ποταμοῦ
Ἄρτυμα γιὰ τὴ σαλάτα.
Ἄφρὲς τοῦ Ἰονίου

320. Τονόγραφος
Θέλεις, χωρὶς ταξίδια κι' ἔξοδα,
Σὲ κράτος ὁμορο νὰ φτάσης;
Μιάς πόλης μακεδονικῆς μικρῆς
Τὸν τόνο ἀρκεῖ νὰ κατεβάσης.
Ἐλάτη

221. Ψαροκόκκαλον

* * * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε νάναγινώσκονται ἐξαρχῆς κατὰ σειράν: πόλις τῆς Κρήτης, μετεωρολογικόν, φωτιστικόν, λογοτέχνης, κἀτι ποῦ στρώνεται, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ὄπλον, ἐγκλημα.

Ἀδελαΐς

322-326. Πτερωτὸν Γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις, ἔχουν ὅλοι ἐν κοινὸν γράμμα—τὸ πτερωτὸν—τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δευτέρον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς:

Μῆν—Μέγας ἀρχαῖος ποιητής—Νῆσος τοῦ Αἰγαίου—Κράτος τῆς Εὐρώπης—Πόλις τῆς Πελοποννήσου.

Βέλος

327. Ἀριθμητικὴ διὰ Λέξεων
Μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν, τῶν ὁποίων ἡ τάξις δὲν θὰ μεταβληθῇ, νὰ παρεντεθοῦν τὰ κάτωθι σημεῖα οὕτως, ὥστε τὸ ἐξαγόμενον τῶν σημειωθησομένων πράξεων νὰ εἶναι μηδέν:

6, 4, 2, 5, 1, 8 + — — × : = 0

Τέλλος Ἄλκης

328. Συλλαβικὴ Ἀκροστιχὶς
πης, θος, κη, χη, ως, γος, ρα, ζα, ρας
Αὗται εἶναι αἱ τελικαὶ συλλαβαὶ ἐν-
νέα δυσυλλάβων λέξεων. Νὰ συμπληρωθοῦν αἱ λέξεις οὕτως, ὥστε αἱ ἀρχικαὶ τῶν συλλαβῶν νάποτελοῦν κοινὴν παροιμίαν.

Ντενῆς

329. Φωνηεντόλιπον

* * * * — τς — τινς

Πρίγκιψ Σερβίν

330. Γεῖφος

	ας	ε	ο	ε
Οὐ!	ας	ο	ο	
	ιγ	ε	μετ	ε
Οὐ!	ας	ο	ο	
	ας	ε	ο	ε
		ε		ε
				Σιμόνη

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 9

100. Ἀρταξέρξης (Ἄρτα, Ἐέρξης).—
101. Σκύρος—σκύλος.—102. Ἀγία—αἶγα.
—103. Ἡ Μαγνησία, τὸ μαγνήσιον.—
104.

105. Τῆς νύχτας
Π Α Α Ρ τὰ καμώματα τὰ
Π Λ Ο Υ Τ Ω Ν βλέπει ἡ μέρα καὶ
Α Υ Α Η γελᾷ. (Ἡ ἀνάγνω-
Σ Α Τ Α Ν Α Σ σις κατὰ στήλας
Ι Ω Α Ι ἐκ δεξιῶν καὶ ἐκ
Α Ρ Ν Η Σ Ι Σ τῶν ἄνω).—106—
110. Διὰ τοῦ Ο: οἶκος, ὄψις, ὁμορος,
κρότος, ὁροφή.—111. Ὁ μουσικός.—
112. ΚΟΛΡΟΣ (Κρόνος, ΣΟλων, ρό-
Δον, Σμύρνη, Μάρκος, ΠάρνηΣ).—
113. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Διομήδης ἐ-
πολέμησαν ἐν Τροίᾳ (οο, δις εὖς, καίω,
δύο μὴ δις ἐπ' ολ, ἐμ εἰς ἀν, ἐν, τρία).

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῆς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1934), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 41 τόμους ὑπάρχουν οἱ 40 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894—1928 τιμῶνται ἑκαστος (ἐκ σελίδων 416) ἱεραφους δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932, 1933 καὶ 1934 τιμῶνται ἑκαστος (ἐκ σελίδων 624) ἁραφους δρχ. 110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἁραφους καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. 35 εἴτε ἁραφους εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλὰ στοιχεῖα δρχ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις· μετὰ παύσα δὲ στοιχεῖα δρχ. 1 καὶ μετὰ παύσα δρχ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά ἢ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΛΕ'—214]

Ι.Κ. γράψε διεύθυνσί σου πρὸς ἀποστολὴν δεκάρας, ὡς βραβεῖον διὰ ἐπιτυχῆ ἀποκάλυψιν **Σφιγγός**!

Γεῖφος

[ΛΕ'—215]

ΙΣΚΑΝΤΕΡ, Συγχαρητήρια γιὰ τὸ Β' Βραβεῖο τοῦ Μπάρι, Παρὰ λίγο τὸ πρῶτο. Ἐ!

Διμοξίφτερο, Σπίρτο Μονάχο

[ΛΕ'—216]

Παρατείνω διαγωνισμὸν (ΛΕ'—141) ἐπὶ μῆνα. Εὐγενικὰ Διαπλασόπουλας, νὰ περιμένω; **Μικρὸς Ἀθλητὴς**

[ΛΕ'—217]

Σ...α, δὲν σὲ ξέρω. Ἄν με ξέρης, ἀποκάλυψέ με. **Μικρὸς Ἀθλητὴς**

[ΛΕ'—218]

Καίμενε **Ὀλιβιέρε Κρόμβελ**, δὲν χρειάζεται καὶ τόση σοβαρότης στίς Δεσποινίδες, γιατί ἔτσι τίς ἀναγκάζεις νὰ φεύγουν ἀπὸ τὴν «**Αμιλλα**».

Μπερμπαντᾶκος

[ΛΕ'—219]

Ὁ Σύλλογος «**Ἀθλοῖ**» διαλύεται, τὰ δὲ μέλη του μεταπηδοῦν εἰς τὴν «**ΑΜΙΛΛΑΝ**» διὰ νὰ βοηθήσουν αὐτὴν εἰς τὸ μέγαλον καὶ κοινωφελὲς ἔργον τῆς.

«**Ἀθλοῖ**»

[ΛΕ'—220]

Προσοχή! Ὁ διαγωνισμὸς τῶν «**Ἀθλοῖ**» ἀκυροῦται. Ζητοῦμε χίλιες φορές συγγνώμην ἀπὸ δσοὺς ἐνδιαφέρθη-
καν γι' αὐτόν.

«**Ἀθλοῖ**»

[ΛΕ'—221]

Θαλασσοπούλι—Πετροκοκκίνου ἀποκάλυψέ με πάλι, ἂν σοῦ ἀρέσει!

Ἐξυπνος Βλάκας

[ΛΕ'—222]

Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω Μ Μυστικά μετὰ δλους-ες. Γράψατε: Καλλιόπην Ντάντου, Μπιζανίου 3, Πύργον, διὰ:

Πάπρικα

[ΛΕ'—223]

Χανουμάκι—Μ... Β... νὰ τὸ συμπληρώσω; Τσίκοδο, τί γίνεσαι; φίλησέ μου τὴν Madame Στέφαν.

Διαβολοκόριτσο

[ΛΕ'—224]

Θάσσε Σαίκοπηρ, σὲ συγχαίρω!! Ἄργησες, μὰ... πέτυχες στὴν ἀποκάλυψη τοῦ Ἀγκαθιοῦ. **Διαβολοκόριτσο**

[ΛΕ'—225]

Ὀλιβιέρε Κρόμβελ, μποροῦσες ν' ἀποφύγῃς τὴν παρεξήγησιν μετὰ τὴν γνωστὴν σὲ δλους μας ὑποχωρητικότητα σου, ἀλλ' ἔτσι ξεκαθαρίστηκε ἡ «**Αμιλλα**» ἀπὸ τοὺς σνοκφάντας σου. **Μπερμπαντᾶκος**

[ΛΕ'—226]

Μυστηριώδη Ντένκεντβ, γράψε μου σ' αὐτὴ τὴ στήλῃ ἂν νομίζης ἐτι σὰς χρωστάει τίποτε ὁ σύλλογός μας διὰ νὰ σὰς τὰ πληρώσουμε.

Μιχαὴλ Στερογγῶφ

[ΛΕ'—227]

Ἀγαπητὰ Διαπλασόπουλα, ἀλληλογραφοῦμε; ἀνταλλάσσουμε Μ. Μυστικά; Θὰ μετὰ υποχρεώσετε. Ζαῖμη 24, Πάτρας. **Τρελλὴ Νεράϊδα**